

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԱՆԱԶՈՐԻ ՀՈՎՅ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

011401.13.6 «ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ

սովորող ուսանողների համար

ՎԱՆԱԶՈՐ 2016

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ..... 3

ՄԱՍ I. Ա. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
..... 4

Բ Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը..... 23

Գ.Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը 44

Դ. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները 44

Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ 46

1.Տեղեկագրքի նպատակը 46

011401.13.6 «Երաժշտական կրթություն» մասնագիտության տեղեկագիրք 46

1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս 46

1.2.Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս 64

1.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս..... 67

Այլ բաղադրիչներ 127

ՆԱԽԱԲԱՆ

Յուրաքանչյուր տարին մեր համալսարանի պատմության մեջ նշանավորվում է այս կամ այն իրադարձությամբ: 2014-ը մեր համալսարանականացման տարին եղավ: 2015-ը նշանակալից էր երկու առումներով.

1. ՀՀ ԿԳ նախարարության ՈԱԱԿ-ի կողմից բուհն արժանացավ պետական հավատարմագրման 4 տարի ժամկետով: Այս ցուցանիշով մեր համալսարանը հանրապետության մարզային բուհերի մեջ առայժմ միակն է:

2. Առաջին անգամ կատարվեց ընդունելության քննություն համալսարանական մասնագիտություններով:

Անշուշտ, սրանից հետևում են բազմաշերտ բովանդակային փոփոխություններ և դրանցից բխող մարտահրավերներ, որոնց այսօր փորձում է դիմակայել մեր համալսարանը:

Բուհում առաջին հերթին փոփոխվել են այն ուղղությունները, որոնք նախկինում գերակայում էին մեր բուհի պատմության ողջ ընթացքում: Ասվածից դժվար չէ ենթադրել, որ ներկայումս վերանայման խնդիր ունեն համալսարանի տեսլականն ու առաքելությունները և դրանցով պայմանավորված հետագա գործունեությունը:

Մեր բուհին առաջին անգամ հնարավորություն է ընձեռվել կրթություն իրականացնելու համալսարաններին հատուկ ավանդական մասնագիտություններով, ինչը հնարավորություն է ընձեռում աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան բավարարելու մեր տարածաշրջանի երիտասարդության կրթական կարիքները:

Այն ժամանակաշրջանը, որում Վանաձորի պետական համալսարանը ծավալում է իր գործունեությունը, ընդհանուր առմամբ բնութագրվում է անցումային շրջանին հատուկ գծերով: Այդ է պատճառը, որ ամեն մի քայլ, որը կատարվում է համալսարանում, պետք է ավելի քան հիմնավորված և համակարգված բնույթ կրի: Խոսքը վերաբերում է համալսարանում տեղի ունեցող բոլոր գործընթացներին, մասնավորապես՝ բուհի ինքնավարությանը, որը ենթադրում է անկաշկանդ վերաբերմունք կազմակերպչաիրավական, ֆինանսատնտեսական, հաստիքային և ակադեմիական ոլորտներին, կառավարմանը, ուսանողակենտրոն կրթության կազմակերպմանը, որակի ապահովմանը, գիտական գործունեությանը և այլ ուղղություններին միտված գործողություններին, որոնք այսօր կատարվում են համալսարանում, և որոնք բոլորը միասին ձևավորում են տեսլականից դեպի իրականը տանող ճանապարհը:

Համոզված եմ, որ Վանաձորի պետական համալսարանն ունի մտավոր և նյութատեխնիկական անհրաժեշտ ռեսուրսներ, որոնց ճիշտ ներդրմամբ կարելի է հասնել հաջողության: Համոզված եմ, որ համախոհությամբ, փոխադարձ հանդուրժողականությամբ, ինչպես նաև պետության ու հասարակության առջև հաշվետվողականությամբ ու պատասխանատվությամբ առաջնորդվելու դեպքում միասին կհաղթահարենք արդի ժամանակաշրջանին բնորոշ դժվարությունները հանուն մեր երկրի, հանուն մեր այսօրվա և վաղվա սերունդներ

ՄԱՍ I. Ա. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ
ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

1. Ընդհանուր դրույթներ

Բոլորնիայի գործընթացին ինտեգրումը ենթադրում է տարբերակված աստիճաններով (բակալավրիատ, մագիստրատուրա, հետբուհական գիտակրթական) բարձրագույն կրթական համակարգ՝ նրա յուրաքանչյուր փուլում ավելի ճկուն, դասախոսի և ուսանողի ակադեմիական ազատություններին նպաստող ուսումնական գործընթացների կիրառմամբ: Մասնավորապես, ուսանողը հնարավորություն է ստանում ակտիվորեն մասնակցելու իր անհատական ուսումնական պլանի կազմմանը, հետևաբար և իր՝ որպես մասնագետի կայացմանը, իսկ դասախոսը՝ ընտրելու դասավանդման այնպիսի մեթոդներ և միջոցներ, որոնք ապահովում են ուսումնական գործընթացի բարձր որակ:

Ուսումնական գործընթացում բարեփոխումների իրականացման համար կարևորվում է ակադեմիական կրեդիտների կուտակման ու փոխանցման և գիտելիքների գնահատման բազմագործոնային համակարգերի ներդրումը, որը ենթադրում է մի շարք փոփոխություններ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման գործում՝ էապես նպաստելով ուսանողների ակադեմիական ազատությանը:

1. Սույն կանոնակարգը հիմնվում է, Կրթության մասին և Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2005թ. թիվ 2307-Ն, ՀՀ բարձրագույն կրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին որոշման, ՀՀ ԿԳ նախարարի 2007թ. հունիսի 9-ի թիվ 588-Ա/Ք հրամանով հաստատված, Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կրեդիտային համակարգով կազմակերպման օրինակելի կարգերի, Ուսումնական ծրագրերի (պլանների) կրեդիտային հենքով վերակառուցման և կրթական մոդուլներին կրեդիտների հատկացման մեթոդական ուղեցույցերի և ՀՀ ԿԳՆ հրահանգչական նամակների վրա:

2. Կանոնակարգի դրույթները գործողության մեջ են դրվում գիտխորհրդում հաստատման օրից և նույն ժամանակից ուժը կորցրած են ճանաչվում, ՎՊՀ-ի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, ստուգարքների և քննությունների կազմակերպման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգերը՝ ընդունված ՎՊՀ գիտխորհրդում 29.10.2007թ և, ՎՊՀ-ում ակադեմիական կրեդիտների կուտակման և

փոխանցման համակարգով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ուղեցույցերը՝ ընդունված ՎՊՀ գիտխորհրդում 07.03.2008թ.:

3. Սույն կանոնակարգում ներկայացված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, համակարգի բնութագրիչներ:

2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական հասկացությունները

4. Համաեվրոպական ECTS կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի Բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ՎՊՀ-ի Բակալավրի և մագիստրատուրայի կրթական ծրագրերում.

- Բակալավրիատը Բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանն է, որը ներառում է 3-4 լրիվ ուսումնական տարիների ավարտուն դասընթացներ: ՎՊՀ-ում Բակալավրիատի տևողությունը 4 ուսումնական տարի է:

- Մագիստրատուրան Բարձրագույն մասնագիտական կրթության երկրորդ աստիճանն է, որի տևողությունը 1-2 տարի է (ՎՊՀ-ում՝ 2 տարի), հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 2,5 տարի:

- Ասպիրանտուրան հետբուհական կրթության աստիճան է: Ասպիրանտուրայի տևողությունն առկա ուսուցման համակարգում 3 տարի է, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 4 տարի:

- Ուսումնական տարին ուսանողի 40 շաբաթյա բոլոր տեսակի ուսումնական արդյունավետ աշխատանքների ժամանակն է, որից առնվազն 32 շաբաթը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին և իրականացվում է երկու կիսամյակներով՝ աշնանային և գարնանային:

- Կարողությունը (կոմպետենցիան) գիտելիքի, ընկալման, ունակությունների և հմտությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական ուսման տվյալ բնագավառի համար (առանձնահատուկ) և ընդհանուր (անկախ բնագավառից):

- Կրթական արդյունքն այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողը ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման համակարգով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման մասին:

- Կրթական (ուսումնական) մոդուլը ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն մասն է: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը մեկ

կիսամյակ է՝ դրանով սահմանափակված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ:

- ECTS Կրեդիտը դասընթացը (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ժամաքանակով արտահայտված ուսումնական բեռնվածքի չափման համընդունելի պայմանական միավոր է, որը տրվում է ուսանողին նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

3. ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշները

5. ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,

6. կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),

7. կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,

8. ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,

9. կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),

10. կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

4. Կրեդիտային համակարգի կարևոր հատկանիշները

11. Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ ուսանողին համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակի և բովանդակության ձեռքբերումից հետո:

12. Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման ECTS համակարգը միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որում ուսանողի մեկ ուսումնական տարվա լրիվ ուսումնական աշխատածավալը չափվում է 60 ECTS կրեդիտով:

Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

13. ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,

- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,

- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

5. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները

Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները երկուսն են՝

ա) կրեդիտների փոխանցում.

այս գործառնությամբ ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառնությամբ իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ,

Նշված գործառնությունները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

14. Կրեդիտների փոխանցման գործառնությամբ հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,

- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող բուհի ծրագրերին համապատասխան:

15. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,

- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,

- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,

- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսին նախապատվություն տալուց,

- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

6. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

16. ՎՊՀ-ում բակալավրի, մագիստրոսի և հետազոտողի կրթական աստիճաններում ուսանողի ուսումնական կիսամյակի բեռնվածությունը սահմանվում է 30 կրեդիտային միավոր (10% թույլատրելի շեղումով), ուսումնական տարվա բեռնվածությունը՝ 60 կրեդիտային միավոր (տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը՝ 1800 ակադեմիական ժամ):

17. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 կրեդիտային միավորին:

18. ՎՊՀ-ում ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է աշնանային և գարնանային կիսամյակներով: Ուսումնական կիսամյակների տևողությունը կազմում է 20 շաբաթ, որի ընթացքում իրականացվում են տեսական ուսուցումը, ընթացիկ ստուգումները, ստուգարքներն ու քննությունները, ուսումնական, արտադրական և հետազոտական (մագիստրատուրայում) պրակտիկաները, բակալավրի ավարտական աշխատանքի և մագիստրոսական թեզի շարադրման ու պաշտպանության աշխատանքները, ինչպես նաև պետական որակավորման քննությունները:

19. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը կազմում է 240 կրեդիտային միավոր:

20. Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը կազմում է 120 կրեդիտային միավոր:

21. Ուսման բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ բեռնվածություն:

7. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

22. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին՝

23. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների՝

24. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,

բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնց յուրացման կիսամյակը ամրագրված է մագիստրոսական ծրագրում, և ուսանողը դրանք ընտրում է առաջարկվող ցանկից:

8. Կրեդիտների հատկացումը

25. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար միջին առաջադիմության ուսանողից պահանջվող անհրաժեշտ աշխատաժամանակի իրատեսական կանխատեսումից:

26. Կրթական արդյունքի դրական գնահատման դեպքում մոդուլին հատկացված կրեդիտները շնորհվում են ամբողջությամբ:

27. Կրթական մոդուլին հատկացվող կրեդիտների համար նախընտրելի է սահմանել ամբողջական թվերով արժեքներ:

28. Դասընթացին (կրթական մոդուլին) հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև չկա միարժեք կապ: Լսարանային ժամերի թիվը կախված է պարապմունք-ների ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդներից և այլն:

29. ՎՊՀ-ում ընդունվում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտային միավորների լսարանային և արտալսարանային աշխատաժամակների հետևյալ մոտավոր հարաբերակցությունը.

Բակալավրիատում՝

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 1.5 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ գործնական (սեմինար) և 1 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 3 ժամ լաբորատոր աշխատանք և 1 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

Մագիստրատուրայում`

- 3 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն և 4 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ գործնական (սեմինար) և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ լաբորատոր աշխատանք և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք:

Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների համար.

- Քննությանը պատրաստվելու համար առարկայի շաբաթական յուրաքանչյուր ժամ դասախոսության դիմաց հատկացվում է 0,5 կրեդիտային միավոր:

- Այն մասնագիտական առարկաներին, որոնց դասավանդումը հիմնականում իրականացվում է գործնական կամ լաբորատոր պարապմունքների ձևով և նախատեսվում է քննություն, քննությանը պատրաստվելու համար շաբաթական յուրաքանչյուր ժամի դիմաց հատկացվում է 0,125 կրեդիտային միավոր:

- Տեսական մասից ստուգարքով ավարտվող առարկայի ստուգարքին պատրաստվելու համար առարկայի շաբաթական յուրաքանչյուր ժամ դասախոսության դիմաց հատկացվում է 0,25 կրեդիտային միավոր :

30. Պրակտիկաների յուրաքանչյուր շաբաթվան և պաշտպանությանը տրվում է 1,5 կրեդիտային միավոր:

31. Կուրսային աշխատանքի (մագիստրատուրայում նաև ռեֆերատի ու զեկուցման) կատարումը և պաշտպանությունը գնահատվում է 3 կրեդիտային միավորով:

32. Բակլավալրիատի 4-րդ տարվա յուրաքանչյուր կիսամյակում բակլավալրի ավարտական թեզի աշխատանքների կատարման համար տրվում է 2 կրեդիտային միավոր, շարադրմանը և պաշտպանությանը` 3 կրեդիտային միավոր (2 շաբաթ):

33. Մագիստրոսական ատենախոսության թեմայով հետազոտական աշխատանք կատարելու համար նախատեսվում է 15 կրեդիտային միավոր (ըստ կիսամյակների` 0,3,6,6), իսկ թեզի շարադրման և պաշտպանության համար` 12 կրեդիտային միավոր:

34. Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինարի համար հատկացվում է 12 կրեդիտային միավոր (3-ական միավոր յուրաքանչյուր կիսամյակի համար):

35. Պետական ավարտական յուրաքանչյուր քննության նախապատրաստվելու և հանձնելու համար տրվում է 3 կրեդիտային միավոր (2 շաբաթ):

36. Մարմնակրթության համար կրեդիտային միավորներ չեն նախատեսվում:

9. Ուսումնական ծրագրերը, դասընթացները (կրթական մոդուլները) և ավարտական պահանջները

37. Բակալավրի կրթական ծրագիրը ներառում է մինչև վեց հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍՍ), ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ), ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ (ՀՄԴ), ինչպես նաև այլ բաղադրիչներ (ԱԲ):

38. Մագիստրատուրայի ուսումնական ծրագիրը ներառում է երեք կրթամաս՝ ընդհանուր մասնագիտական առարկաներ(ԸՄԱ), մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ (ՄԴ), այլ բաղադրիչներ (ԱԲ) և գիտահետազոտական աշխատանք (ԳԱ) :

39. Կրթական ծրագրում ներառված կրթական մոդուլները ունեն իրենց դասիչները և ներկայացվում են հատկացված կրեդիտներով ու լսարանային ծանրաբեռնվածությունով: Նշվում են նաև առարկայի դասավանդման կիսամյակը և նախապայմանները:

40. Մեծածավալ դասընթացները բաժանվում են մեկ կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների: Դասընթացների մոդուլացումը կատարվում է՝ ելնելով նվազագույնը կիսամյակների ընթացքում դասընթացն ավարտելու սկզբունքից:

41. Դասընթացներն իրենց բնույթով բաժանվում են երեք հիմնական խմբերի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ - բարձրագույն կրթության կրթական չափորոշիչներով սահմանված կրթական ծրագրի հիմնական դասընթացներ, որոնք դասավանդվում են պարտադիր և խիստ որոշակի հերթականությամբ՝ համաձայն տվյալ ուղղության մասնագետների պատրաստմանը ներկայացվող պահանջներին:

բ) կամընտրական դասընթացներ - պետական չափորոշիչներից բխող և ֆակուլտետների կողմից առաջարկվող դասընթացներ, որոնք ընտրում է ուսանողը առաջարկվող ցանկից, իսկ դրանց անցկացման հաջորդականությունը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

Ծրագրում նշվում է նաև դասընթացների յուրաքանչյուր կրթամասին հատկացված կրեդիտային միավորների գումարը:

42. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ՎՊՀ ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (ներառյալ կուրսային աշխատանքները և պրակտիկաները), որոնց համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) պետք է կազմի առնվազն 58՝ ներառյալ 3 կրեդիտ արժեքով մասնագիտական ամփոփիչ քննությունը:

43. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար ՎՊՀ ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) պետք է կազմի առնվազն 58՝ ներառյալ մագիստրոսական ատենախոսության թեմայով գիտահետազոտական աշխատանքը (կուրսային, ռեֆերատ, էսսե, հոդված) և մագիստրոսական թեզի գնահատումը և պաշտպանությունը:

10 . Բակալավրի կրթական ծրագիրը և

ավարտական պահանջները

10.1. Ուսումնական ծրագիրը

Բակալավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է 5 հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՅՍՏ), ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ), ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ (ՅՄԴ), ինչպես նաև կրթական այլ բաղադրիչներ (ԱԲ): Ծրագրում ընդգրկված յուրաքանչյուր դասընթաց ունի իր դասիչը: Ծրագրում նշվում է նաև դասընթացների յուրաքանչյուր խմբին հատկացված կրեդիտային միավորների գումարը, ինչպես նաև դասընթացի յուրաքանչյուր մոդուլին հատկացված կրեդիտային միավորը: Նշվում է նաև առարկայի դասավանդման կիսամյակը և նախապայմանները:

Ուսումնական ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը հետևյալն է

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց- մեդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր կամընտրական	37 31 6	14 11 3
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական պարտադիր կաընտրական	8 6 2	4 3 1
Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ պարտադիր կամընտրական	101 95 6	41 38 3
Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ պարտադիր կամընտրական	68 66 2	28 27 1
Կրթական այլ մոդուլներ	28	
Ընդամենը	240	87

10.1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Բակալավրի ուսումնական ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՉՍ) կրթամասը կազմված է կրթական մոդուլների երկու փաթեթից՝ պարտադիր և կամընտրական, որոնք նպատակաուղղված են բարձրագույն կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՉՍ պարտադիր դասընթացներ

ՉՍ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ/ի) ¹	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Չայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	60(18/ 12/0 /0/30)	1	ստուգարք
Չայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	60(18/ 12/0 /0/30)	2	ստուգարք
Չայոց լեզու և գրականություն - 1	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	3	ստուգարք
Չայոց լեզու և գրականություն - 2	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	4	ստուգարք
Ռուսաց լեզու – 1	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու – 2	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	2	ստուգարք
Ռուսաց լեզու – 3	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	3	ստուգարք
Ռուսաց լեզու – 4	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	4	ստուգարք
Օտար լեզու – 1 ²	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	1	ստուգարք
Օտար լեզու – 2 ²	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	2	ստուգարք
Օտար լեզու – 3	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	3	ստուգարք
Օտար լեզու – 4	2	60 (0/ 0/34/ 0/26)	4	ստուգարք
Փիլիսոփայություն	4	120(32/20/0/0/68)	5	քննություն

1) դ-դասախոսություն, ս-սեմինար, գ-գործնական պարապմունք, Լ-լաբորատոր աշխատանք

2) Անգլերեն կամ ֆրանսերեն կամ գերմաներեն

ՉՍ կամընտրական դասընթացներ

ՀԱՏ կամընտրական դասընթացների ցանկը կազմված է բուհական բաղադրիչից և կամընտրական առարկաներից: Բուհական բաղադրիչը (որը կարող է փոփոխվել) առաջարկվում է բուհի գիտխորհրդի կողմից, իսկ կամընտրական առարկաները՝ ֆակուլտետի խորհրդի կողմից, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երեքը: ՀԱՏ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Պնահատման ձևը
Բուհական բաղադրիչ				
<i>Տնտեսագիտություն</i>	3	90(20/16/0/0/54)	3	<i>ստուգարք</i>
Կամընտրական առարկաներ				
<i>Քաղաքագիտություն</i>	2	60(18/12/0/0/30)	4	<i>ստուգարք</i>
<i>Իրավագիտություն</i>				
<i>Մշակութաբանություն</i>	2	60(18/12/0/0/30)	5	<i>ստուգարք</i>
<i>Հայ պատմամշակութային հուշարձաններ</i>				
<i>Տրամաբանություն</i>				
<i>Կրթության սոցիոլոգիա</i>	2	60(18/12/0/0/30)	6	<i>ստուգարք</i>
<i>Սոցիոլոգիա</i>				

10.1.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Բակալավրի ուսումնական ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասը նույնպես կազմված է կրթական մոդուլների երկու փաթեթից՝ պարտադիր և կամընտրական:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ինֆորմատիկա	2	40 (0/0/0/40/20)	1	ստուգարք
Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմ.	2	60 (18/0/12/0/30)	2	ստուգարք
Քաղ.պաշտպան. և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր	2	60 (18/0/12/0/30)	8	ստուգարք

ԸՄԲ կամընտրական դասընթացներ

ԸՄԲ կրթամասի կամընտրական դասընթացների ցանկը նույնպես կազմված է բուհական բաղադրիչից և կամընտրական առարկաներից և ներառում է կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կամընտրական առարկաներ				
Բժշկագիտ. հիմունքներ և առողջ.պահպանում	2	60(18/0/12/0/30)	6	ստուգարք
Արտակարգ իրավ. բնակչ. առաջին բուժօգնություն				

10.1.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

«Երաժշտական կրթություն» մասնագիտության բակալավրի ուսումնառության կրթական ծրագրի ԸՄԴ կրթամասը բաղկացած է կրթական մոդուլների երկու փաթեթից՝ պարտադիր և կամընտրական առարկաներից:

ԸՄԴ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԴ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է անրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Սոլֆեջիո	4	120(0/0/66/0/54)	1	ստուգարք
Սոլֆեջիո	4	120(0/0/66/0/54)	2	քննություն
Սոլֆեջիո	2	60 (0/0/33/0/27)	3	ստուգարք
Սոլֆեջիո	3	90 (0/0/50/0/40)	4	քննություն

Հարմոնիայի և պոլիֆոնիայի ներածություն	2	60 (10/0/16/0/34)	2	ստուգարք
Հարմոնիա	2	60 (0/0/33/0/27)	3	ստուգարք
Հարմոնիա	2	60 (0/0/33/0/27)	4	ստուգարք
Հարմոնիա	4	120 (0/0/66/0/54)	5	քննություն
Պոլիֆոնիա	2	60 (0/0/33/0/27)	6	ստուգարք
Պոլիֆոնիա	4	120(0/0/66/0/54)	7	քննություն
Երաժշտական ստեղծագործությունների վերլուծություն	3	90 (14/0/26/0/50)	7	ստուգարք
Երաժշտական ստեղծագործությունների վերլուծություն	2	60 (8/0/20/0/32)	8	ստուգարք
Ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործություն	3	90 (14/0/26/0/50)	5	ստուգարք
Հայ երաժշտության պատմություն	4	120(28/0/10/0/82)	1	քննություն
Հայ երաժշտության պատմություն	6	120(28/0/10/0/82)	2	քննություն
Համաշխարհային երաժշտության	3	90(24/0/10/0/56)	3	ստուգարք

պատմություն				
Համաշխարհային երաժշտության պատմություն	4	120(28/0/10/0/82)	4	քննություն
Համաշխարհային երաժշտության պատմություն	2	60(16/0/6/0/38)	5	ստուգարք
Համաշխարհային երաժշտության պատմություն	3	90 (24/0/10/0/56)	6	ստուգարք
Նվագակցության դասարան	1	30 (0/0/16/0/14)	5	ստուգարք
Նվագակցության դասարան	1	30 (0/0/16/0/14)	6	ստուգարք
Մանկական նվագախմբի նվագարան	2	60 (0/0/33/0/27)	7	ստուգարք
Մանկական նվագախմբի նվագարան	2	60 (0/0/33/0/27)	8	ստուգարք
Երգչախմբագիտություն	4	120	1	քննություն

		(26/0/14/0/80)		
Երգչախմբային փոխադրում	2	60 (0/0/33/0/27)	7	ստուգարք
Խմբավարություն և պարտ. ընթերցում	2	60 (0/0/33/0/27)	1	ստուգարք
Խմբավարություն և պարտ. ընթերցում	2	60 (0/0/33/0/27)	2	ստուգարք
Խմբավարություն և պարտ. ընթերցում	2	60 (0/0/33/0/27)	3	քննություն
Խմբավարություն և պարտ. ընթերցում	2	60 (0/0/28/0/32)	4	ստուգարք
Խմբավարություն և պարտ.	2	60 (0/0/33/0/27)	5	քննություն

ընթերցում				
Խմբավարություն և պարտ. ընթերցում	2	60 (0/0/33/0/27)	6	ստուգարք
Խմբավարություն և պարտ. ընթերցում	2	60 (0/0/28/0/32)	7	քննություն
Խմբավարություն և պարտ. ընթերցում	2	60 (0/0/33/0/27))	8	ստուգարք
Ձայնադրում	1	30(0/0/16/0/14)	1	ստուգարք
Ձայնադրում	1	30(0/0/16/0/14)	2	ստուգարք
Ձայնադրում	1	30(0/0/16/0/14)	3	ստուգարք
Ձայնադրում	1	30(0/0/16/0/14)	4	ստուգարք
Ձայնադրում	1	30(0/0/16/0/14)	5	ստուգարք
Ձայնադրում	1	30(0/0/16/0/14)	6	ստուգարք
Ձայնադրում	1	30(0/0/16/0/14)	7	ստուգարք
Ռիթմիկա և պար	3	90(10/0/33/0/47)	1	ստուգարք

10.1.4. Հատուկ մասնագիտական կրթամաս

«Երաժշտական կրթություն» մասնագիտության բակալավրի ուսումնառության կրթական ծրագրի ՀՄԴ կրթամասը պայմանավորված է շրջանավարտի «մանկավարժության բակալավր» որակավորումով և բաղկացած է կրթական մոդուլների երկու փաթեթից՝ պարտադիր և կամընտրական առարկաներից:

ԸՄԴ կամընտրական դասընթացներ

ԸՄԴ կրթամասի կամընտրական դասընթացների ցանկը բաղկացած է բուհական բաղադրիչից և կամընտրական առարկաներից և ներառում է կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ)	Կիսամյակ	Փնահատման ձևը
Կամընտրական դասընթաց մասնագիտությունից	2	60 (16/0/6/0/38)	6	ստուգարք
Կամընտրական դասընթաց մասնագիտությունից	2	60 (16/0/6/0/38)	7	ստուգարք
Կամընտրական դասընթաց մասնագիտությունից	2	60 (16/0/6/0/38)	8	ստուգարք

ՉՄԴ պարտադիր դասընթացներ

ՉՄԴ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է մանկավարժական բնույթի ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ/ի)	Կիսամյակ	Փնահատման ձևը
Ընդհանուր հոգեբանություն	5	150 (30/0/23/0/97)	2	քննություն
Մանկավարժություն	5	150 (30/0/23/0/97))	3	քննություն
Երաժշտ. դասավանդման տեխնիկան և մեթ.	2	60 (16/0/6/0/38)	5	ստուգարք
Երաժշտ. դասավանդման տեխնիկան և մեթ.	5	150 (30/0/23/0/97)	6	քննություն

Խմբերգ. դաս. և երգչախմբի հետ աշխատանք	2	60 (0/0/33/0/27)	1	ստույգ
Խմբերգ. դաս. և երգչախմբի հետ աշխատանք	2	60 (0/0/33/0/27)	2	քննություն

Խմբերգ. դաս. և երգչախմբի հետ աշխատանք	2	60 (0/0/33/0/27)	3	ստույգ
Խմբերգ. դաս. և երգչախմբի հետ աշխատանք	2	60 (0/0/28/0/32)	4	քննություն
Խմբերգ. դաս. և երգչախմբի հետ աշխատանք	2	60 (0/0/33/0/27)	5	ստույգ
Խմբերգ. դաս. և երգչախմբի հետ աշխատանք	2	60 (0/0/33/0/27)	6	քննություն
Խմբերգ. դաս. և երգչախմբի հետ աշխատանք	2	60 (0/0/28/0/32)	7	ստույգ
Խմբերգ. դաս. և երգչախմբի հետ աշխատանք	2	60 (0/0/33/0/27)	8	քննություն
Հիմնական նվագարան և դպրոց. ստեղծ. պր.	2	60 (0/0/33/0/27)	1	ստույգ
Հիմնական նվագարան և դպրոց. ստեղծ. պր.	2	60 (0/0/33/0/27)	2	քննություն
Հիմնական նվագարան և դպրոց. ստեղծ. պր.	2	60 (0/0/33/0/27)	3	ստույգ
Հիմնական նվագարան և դպրոց. ստեղծ. պր.	2	60 (0/0/28/0/32)	4	քննություն
Հիմնական նվագարան և դպրոց. ստեղծ. պր.	2	60 (0/0/33/0/27)	5	ստույգ
Հիմնական նվագարան և դպրոց. ստեղծ. պր.	2	60 (0/0/33/0/27)	6	քննություն

դպրոց. ստեղծ. պր.				
Հիմնական նվաճարան դպրոց. ստեղծ. պր.	և 2	60 (0/0/28/0/32)	7	ստուճարք
Հիմնական նվաճարան դպրոց. ստեղծ. պր.	և 2	60 (0/0/33/0/27)	8	քննություն
Լրացուցիչ նվաճարան	2	60(0/0/28/0/32)	4	ստուճարք
Լրացուցիչ նվաճարան	2	60 (0/0/33/0/27)	5	ստուճարք
Ժամանակակից երաժշտական ուղղություններ	3	90 (20/0/16/0/54)	6	ստուճարք

Տարիքային և մանկ հոճեր.	2	60 (16/0/6/0/38)	3	ստուճարք
Մանկ. պատմ	2	60 (16/0/6/0/38)	4	ստուճարք

ՀՄԴ կամընտրական դասընթացներ

ՀՄԴ կրթամասի կամընտրական դասընթացների ցանկը բաղկացած է բուհական բաղադրիչից և կամընտրական առարկաներից և ներառում է կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/ս/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կամընտրական դասընթաց հոճերանությունից	2	60 (16/0/6/0/38)	4	ստուճարք
Հատուկ սեմինար մանկավարժությունից.	2	60 (0/40/0/0/20)	8	ստուճարք

Հատուկ սեմինար ԵԴՄ-ից	2	60 (0/40/0/0/20)	8	ստուգարք
-----------------------	---	------------------	---	----------

10.1.5. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքներով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

Մոդուլ		Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կուրսային աշխատանք 1		3	5	գնահատական
Կուրսային աշխատանք 2		3	6	գնահատական
Արտադրական պրակտիկա 1	(մանկավարժական)	6	7	ստուգարք
Արտադրական պրակտիկա 2	(մանկավարժական)	6	8	գնահատական
Պետական քննություն		3	8	քննություն
Ավարտական աշխատանք		2+5	7	քննություն

Բ Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Բոլոնիայի գործընթացին ինտեգրումը ենթադրում է տարբերակված աստիճաններով (բակալավրիատ, մագիստրատուրա, հետբուհական գիտակրթական) բարձրագույն կրթական համակարգ՝ նրա յուրաքանչյուր փուլում ավելի ճկուն, դասախոսի և ուսանողի ակադեմիական ազատություններին նպաստող ուսումնական գործընթացների կիրառմամբ: Մասնավորապես, ուսանողը հնարավորություն է ստանում ակտիվորեն մասնակցելու իր անհատական ուսումնական պլանի կազմմանը, հետևաբար և իր՝ որպես մասնագետի կայացմանը, իսկ դասախոսը՝ ընտրելու դասավանդման այնպիսի մեթոդներ և միջոցներ, որոնք ապահովում են ուսումնական գործընթացի բարձր որակ:

Ուսումնական գործընթացում բարեփոխումների իրականացման համար կարևորվում է ակադեմիական կրեդիտների կուտակման ու փոխանցման և գիտելիքների գնահատման բազմագործոնային համակարգերի ներդրումը, որոնք ենթադրում են մի շարք փոփոխություններ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման գործում՝ էապես նպաստելով ուսանողների ակադեմիական ազատությանը:

2. Սույն կանոնակարգը հիմնվում է «Կրթության մասին» և «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2005թ. թիվ 2307-Ն «ՀՀ բարձրագույն կրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին» որոշման, ՀՀ ԿԳ նախարարի 2007թ. հունիսի 9-ի թիվ 588-Ա/Ք հրամանով հաստատված «Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կրեդիտային համակարգով կազմակերպման օրինակելի կարգ»-ի, «Ուսումնական ծրագրերի (պլանների) կրեդիտային հենքով վերակառուցման և կրթական մոդուլներին կրեդիտների հատկացման մեթոդական ուղեցույց»-ի և ՀՀ ԿԳՆ հրահանգչական նամակների վրա:

3. Կանոնակարգի դրույթները գործողության մեջ են դրվում գիտխորհրդում հաստատման օրից և նույն ժամանակից ուժը կորցրած է ճանաչվում ,Ակադեմիական կրեդիտների կուտակման և փոխանցման համակարգով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման ու հաշվառման կանոնակարգեր (ընդունված գիտխորհրդում 29.10.2007թ.):

II Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը Համակարգի հիմնադրույթները

4. Համակարգի հիմնադրույթները.

ՎՊՀ–ում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը և բարելավել դասահաճախումները,

բ) անհատական առաջադրանքների, ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների (ստուգարքների և քննությունների), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառման օգնությամբ ապահովել ուսանողի գիտելիքների և կարողությունների արդյունարար գնահատման արժանահավաստությունն ու օբյեկտիվությունը:

5. Ստուգարքներին և քննություններին ուսանողի պատ-րաստվածության մակարդակին ներկայացվող պահանջները պետք է ապահովեն գիտելիքների համակողմանի ստուգումը, ապագա մասնագետի մասնագիտական հմտությունների և կարողությունների գնահատումը՝ համաձայն մասնագիտական համապատասխան կրթական չափորոշիչի:

6. Հանրագումարային ստուգումները (քննությունները և ստուգարքները) նպատակ ունեն գնահատելու տվյալ կիսամյակում ուսանողի ստացած տեսական և գործնական գիտելիքները, դրանց կայունությունը, ստեղծագործական մտածողության զարգացումը, ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների ձեռքբերումը, ստացած գիտելիքների համադրումը և դրանց կիրառումը գործնական խնդիրների լուծման ժամանակ:

7. Ընթացիկ ստուգումը կիսամյակի ընթացքում դասընթացի ուսումնասիրված բաժինների յուրացման մակարդակի ստուգման և գնահատման ձև է, որի կիրառումը՝

ա) նպաստում է առարկայից առավել կայուն գիտելիքների տիրապետմանը՝ կիսամյակի ընթացքում ուսանողի անընդհատ և համաչափ աշխատանքի միջոցով,

բ) դյուրացնում է հմտությունների և կարողությունների ձեռքբերման գործընթացը՝ հնարավորություն ընձեռելով ուսանողին դասընթացը հանձնելու մաս առ մաս,

գ) բարձրացնում է ուսանողի ուսումնական կարգապահությունը:

8. Յուրաքանչյուր կիսամյակում ընթացիկ ստուգումների, ստուգարքների և քննությունների անցկացման ժամկետները որոշվում են ըստ ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցի:

9. Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների կազմակերպման, անցկացման և ամփոփման, ինչպես նաև ուսանողների վարկանիշ-ների հաշվառման աշխատանքները կատարվում են համապատասխան դեկանատների կողմից և ամփոփվում ուսումնական վարչությունում:

10. Գիտելիքների ստուգումը և գնահատումը իրականացվում են հետևյալ բաղադրիչներով`

ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով,

բ) գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության, պարապմունքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում,

գ) ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում,

դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ և հանրագումարային քննություններ կամ ստուգարքներ),

ե) ստուգման արդյունքների ինտեգրում` դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, անհատական առաջադրանքների, գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի ակտիվության, հմտությունների և կարողությունների գնահատման, ընթացիկ և հանրագումարային գնահատումների հիման վրա դասընթացի (կրթական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

III Գնահատման մեթոդաբանությունը

11. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների բնույթից, աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական

կարողությունների և հմտությունների ձևավորման գործում՝ դասընթացներն ըստ անփոփոխ ստուգման կազմակերպման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

- ա) քննությամբ ավարտվող դասընթացներ,
- բ) ստուգարքով ավարտվող դասընթացներ:

Տվյալ մասնագիտության դասընթացներից ուսանողների գիտելիքների, մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ստուգման ձևերը ամրագրվում են մասնագիտության ուսումնամեթոդական փաթեթում:

12. Քննություններով ավարտվող առարկաների ցանկը որոշում է տվյալ ֆակուլտետի գիտամանկավարժական խորհուրդը:

13. Քննությամբ ավարտվող դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող հանրագույն-մարային քննության (այսուհետ՝ Չանրագույնարային քննություն) հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ քննություն(ըստ աշխատանքային պլանի): Ընթացիկ քննությունը կամ նրա մի մասը, որպես կանոն, անցկացվում է գրավոր (ուսանողների կամ տվյալ առարկայի դասախոսի հիմնավորված առաջարկությամբ և ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ կարող է անցկացվել նաև գրավոր-բանավոր ձևով):

- Սահմանվում են ընթացիկ քննության առաջադրանքի հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, ստուգողական աշխատանք, վերջիններիս զուգակցում կամ ստեղծագործական աշխատանք:

- Ընթացիկ գրավոր քննության առաջադրանքի առնվազն 8 միավորով գնահատվող հատվածը, որպես կանոն, կազմվում է թեսթային առաջադրանքի տեսքով:

- Չանրագույնարային քննության ձևը (գրավոր, բանավոր կամ գրավոր - բանավոր) դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհուրդը յուրաքանչյուր տարվա փետրվար ամսին հաջորդ ուսումնական տարվա համար:

14. Ստուգարքով եզրափակվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2-4 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունք-ներով ամփոփվող ստուգարքով:

15. Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն (գրավոր, բանավոր կամ

գրավոր - բանավոր) դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհուրդը յուրաքանչյուր տարվա փետրվար ամսին հաջորդ ուսումնական տարվա համար:

16. Ուսումնական պլանով նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների արդյունքների ամփոփման ու ներկայացման ձևը հաստատվում է համապատասխան ամբիոնում: Ուսանողները լաբորատոր աշխատանքները կատարում են տվյալ դասընթացը վարող դասախոսի անմիջական ղեկավարությամբ և հսկողությամբ:

17. Քննությամբ ավարտվող դասընթացից (կրթական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը (Գքնն.) ձևավորվում է ըստ հետևյալ բաղադրամասերի`

17.1. Դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից` Գ1 :

17.1.1. Լսարանային պարապմունքներին լիարժեք մասնակցության դեպքում ուսանողը վաստակում է` 5 միավոր - դասախոսություններին հաճախելու համար, իսկ 15 միավոր - գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքներին հաճախելու համար(հավելված 1):

17.1.2. Լսարանային պարապմունքներին հաճախումները որոշվում են համաձայն հետևյալ հաշվարկի.

ՅՄ=Դ+Գ,

որտեղ`

ՅՄ-հաճախումներին հատկացվող միավորը

Դ-դասախոսությունների մասնակցությանը միավորը

Գ-գործնական (սեմինար, լաբորատոր) պարապմունքների մասնակցությանը միավորը

17.1.3. Լսարանային պարապմունքներին 50% և ցածր հաճախումների դեպքում մասնակցության համար միավոր չի հատկացվում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.1.4. Դասընթացի լսարանային պարապմունքների հաճախումների համար հատկացվող միավորը որոշվում է ըստ հաճախումների քանակի և համարժեք տոկոսի (հավելված 1):

17.1.5. Լսարանային պարապմունքներին և պրակտիկաներին ուսանողների հաճախումները դասամատյանում գրանցում է դասախոսը կամ խմբի (կուրսի) ավագը այդ աշխատանքները վարող դասախոսի (պրակտիկայի ղեկավարի) հսկողությամբ: Յուրաքանչյուր շաբաթվա վերջում խմբի խորհրդատուն ամփոփում է հաճախումների արդյունքները դասամատյանում:

17.1.6. Տվյալ առարկայի դասընթացից անհարգելի բացակայությունների և (կամ) ցածր առաջադիմության դեպքում ուսանողը յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ակադեմիական խորհրդատուի կամ դեկանի կողմից ստանում է նախազգուշացում, ինչն ուսանողի ստորագրությամբ գրանցվում է հաշվառման մատյանում:

17.1.7. Տվյալ ամսվա ընթացքում համապատասխան փաստաթղթով վավերացված հարգելի բացակայություններ ունեցող ուսանողների համար դեկանատի գրավոր թույլտվությամբ ամբիոնը կազմակերպում է չկատարած լաբորատոր աշխատանքների անցկացում և գործնական (սեմինար) աշխատանքների խորհրդատվություն: Այդ դասաժամերին ուսանողների մասնակցության դրական արդյունքների դեպքում բացթողումները համարվում են լրացված:

17.1.8. Կիսամյակում դասընթացի լսարանային պարապմունքների մասնակցությանը համապատասխան միավորը գրանցվում է ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում:

17.2. Ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) գնահատումից՝ Գ2, որին հատկացվում է 10 միավոր:

17.2.1. Ինքնուրույն աշխատանքի ձևերից են՝ ռեֆերատը, անհատական տնային առաջադրանքները, հանձնարարված մասնագիտական գրականության մշակումները, արտալսարանային ընթերցանությունը, թեմատիկ զեկուցումների նախապատրաստումը և այլն :

17.2.2. Կիսամյակի ընթացքում յուրաքանչյուր դասընթացից կարող են հանձնարարվել առնվազն 2 անհատական առաջադրանքներ:

17.2.3. Եթե ինքնուրույն աշխատանքը (անհատական առաջադրանքը) նշանակված ժամա-նա-կա-հատվածում կատարված է առնվազն կիսով չափ և ուսանողը կարողանում է այն ներկայացնել, ապա աշխատանքը գնահատվում է դրական (8-20 միավոր):

17.2.4. Բոլոր առաջադրանքների դրական գնահատականների միջինի դեպքում (8-20 միավոր) ուսանողը ստանում է ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված 10

միավորը: Հակառակ դեպքում ուսանողն ինքնուրույն աշխատանքի համար միավոր չի վաստակում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.2.5. Ինքնուրույն աշխատանքի (անհատական առաջադրանքների) գնահատականները նշանակվում են մատյանում և տեղեկագրում:

17.3. Գործնական և/կամ սեմինար ու լաբորատոր աշխատանքների անցկացմանն ուսանողի մասնակցությունից և պարապմունքների ընթացքում նրա ակտիվությունից (Գ3), որը գնահատվում է 20 միավորով:

17.3.1. Նշված պարապմունքները կրթական գործընթացի կարևորագույն տարրերից են, որոնց անցկացմանը ուսանողի մասնակցությունը և ակտիվությունը գնահատվում է դասախոսի կողմից և արձանագրվում է դասամատյանում:

17.3.2. Կիսամյակում դասընթացի գործնական (սեմինար) ու լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողների մասնակցության և ակտիվության գնահատման արդյունքների միջինը գրանցվում է ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում:

17.3.3. Դրական (8 և ավելի) գնահատականների միջինի դեպքում ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում ուսանողին տրվում է 20 միավոր, իսկ 8-ից ցածր արդյունքի դեպքում միավոր չի հատկացվում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.4. Ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից տեսության յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ դրական (8 և բարձր) գնահատված քննությունների միջին գնահատականի կամ քննության ընթացքում այդ միջինի բարձրացված արդյունքից (Գ4):

17.4.1. ընթացիկ քննությունների դրական գնահատականների միջինը հաշվի է առնվում, եթե ուսանողի գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքները գնահատված են դրական:

17.4.2. Տվյալ դասընթացի ընթացիկ քննություն(ներ)ից 8-ից ցածր միավոր ստացած կամ ընթացիկ քննությանը չներկայացած ուսանողը հնարավորություն է ստանում այն (վերա)հանձնելու հանրագումարային քննության օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ընթացքում:

17.4.3. Բանավոր քննության թույլատրվում են այն ուսանողները, որոնք գրաֆիկով նշանակված ժամկետներում դրական գնահատականներով հանձնել են տվյալ դասընթացի ընթացիկ քննությունները և ակնկալում են դրական գնահատված մասերի համապատասխան

գնահատականի բարձրացում (հանրագումարային քննության նախորդ օրը ընթացիկ քննություն(ներ)ը հանձնած ուսանողը հանրագումարային քննության չի թույլատրվում):

17.4.4. Քննությունները գնահատվում են առավելագույնը 20 միավորով: Վերջնական գնահատման ժամանակ քննությունների գնահատականը կլորացվում է:

17.4.5. Ընթացիկ և հանրագումարային քննությունների արդյունքները գրանցվում են քննությունների տեղեկագրում:

17.5 Ուսանողի՝ գիտելիքների կիրառության գործնական հմտություններից (Գ5), որը գնահատվում է 1-10 միավորներով, եթե ուսանողը հանձնել է քննությունն ու գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքները գնահատվել են 11-20 միավորներով, դրական և ինքնուրույն կատարվող աշխատանքները (անհատական առաջադրանքները) գնահատվել են դրական (կախված դասընթացի բնույթից՝ ամբիոնի որոշմամբ, առաջնայինը կարող է լինել ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների 11-20 միավորը):

17.5.1. 10-ից բարձր գնահատականի դեպքում գործնական կարողությունների համար տրվում է 10-ը գերազանցող միավորներին հավասար միավոր:

17.6. Տվյալ դասընթացի (կրթական մոդուլի) ուսուցման արդյունքում ուսանողի ձեռք բերած կարողությունների գնահատումից (Գ6), որին հատկացվում է առավելագույնը 20 միավոր:

17.6.1. Ուսանողի ձեռք բերած կարողությունները գնահատվում են 8-20 միավորներով/քննության միավորին համարժեք/, եթե ուսանողը հանձնել է քննությունն ու գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանք-ները գնահատվել են դրական և ինքնուրույն կատարվող աշխատանք-ները (անհատական առաջադրանք-ները) գնահատվել են դրական:

18. Դասընթացի (կրթական մոդուլի) հանրագումարային միավորը (գնահատականը) հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գքնն = Գ1 + Գ2 + Գ3 + Գ4 + Գ5 + Գ6$$

19. Ստուգարքով ավարտվող դասընթացից (կրթական մոդուլից) ուսանողի ստացած հանրագումարային/կիսամյակային միավորը (գնահատականը) (Գստ.) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

19.1. դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Գ1, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 20 միավոր (տես 14.ա կետը):

19.2. ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) գնահատումից՝ Գ2, որին հատկացվում է 10 միավոր (տես 14.բ կետը :

19.3. գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի մասնակցությունից և ակտիվությունից (Գ3), որին տրվում է 20 միավոր (տես 14.գ կետը):

19.4. ուսանողի կողմից ուսուցանվող նյութի յուրացման աստիճանի ստուգման, ձեռքբերված գործնական հմտությունների ու կարողությունների գնահատման նպատակով անցկացվող 2-4 ընթացիկ ստուգումների դրական գնահատականների (8 և բարձր) արդյունքների միջին գնահատականից (Գ4):

19.4.1. Ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 20 բալանոց համակարգով:Ստուգման արդյունքները գրանցվում են ստուգարքների տեղեկագրում:

19.5. Տվյալ դասընթացի (կրթական մոդուլի) ուսուցման ընթացքում ուսանողի ձեռքբերած հմտությունների (Գ5) և կարողությունների (Գ6) գնահատումից: Այս դեպքում նորից հմտություններն ու կարողությունները արժևորվում են տեսական և գործնական գիտելիքների դրական գնահատման դեպքում (տես 14. ե և գ կետերը):

20. Դասընթացի (կրթական մոդուլի) ընդհանուր միավորը (գնահատականը) հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գ_{ստ.} = Գ1 + Գ2 + Գ3 + Գ4 + Գ5 + Գ6$$

21. Ընթացիկ քննություններից կամ ստուգումներից չառաջադիմող ուսանողների հետ անբիռները պարտավոր են անցկացնել լրացուցիչ և(կամ) անհատական պարապմունքներ՝ ըստ ժամանակացույցի:

22. Կուրսային աշխատանքի կազմակերպումը, գնահատումը կարգավորվում է «ՎՊՁ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով կուրսային աշխատանքների կազմակերպման, կատարման և գնահատման կարգերով:

23. Պրակտիկան գնահատվում է քննության ձևով՝ 100 միավորանոց սանդղակով՝ ըստ մասնագիտական կրթական ծրագրի կողմից սահմանված չափանիշների: Ուսումնական

կամ արտադրական պրակտիկաների կազմակերպումը, գնահատումը կարգավորվում է «Պրակտիկայի կազմակերպման կանոնակարգե -ով:

24. Ամփոփիչ ատեստավորումն իրականացվում է համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման մասին կարգի (հաստատված ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2011 թ. հոկտեմբերի 31-ի N 1197-Ն հրամանով):

IV Կիրարկման ընթացակարգը

24. Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, ստուգումների ձևերը, հարցաշարերը, թեսթային կամ այլ առաջադրանքները և ստուգումների անցկացման ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշներն ուսանողներին տրամադրվում են նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում): Գրավոր ստուգման տարբերակում յուրաքանչյուր հարցի համար պետք է նշվի գնահատման առավելագույն միավորը, իսկ առաջադրանքի ծավալը համապատասխանի հատկացվող ժամանակահատվածին (ընթացիկ քննության համար՝ առնվազն 120 րոպե): Ընթացիկ քննության հարցատոմսը պետք է պարունակի առնվազն 8-միավորանոց թեստային առաջադրանք:

25. Ընթացիկ քննությունների ու ստուգումների, ստուգարքների ու քննությունների ժամանակացույցերը կազմվում են ֆակուլտետներում, ներկայացվում ուսումնական վարչություն և հաստատվում ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից:

26. Արգելվում է առանց ռեկտորատի թույլտվության և ուսանողների համաձայնության քննության վաղաժամկետ ընդունումը կամ հետաձգումը:

27. Ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ըստ հաստատված ժամանակացույցի:

28. Ընթացիկ քննության օրերին ուսանողներն ազատվում են այդ օրվա դասերից:

29. Ստուգարքով ավարտվող առարկայի ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են ստուգումների թվով համամասնորեն բաժանված ժամանակահատվածներում: Ընթացիկ ստուգումն անցկացվում է տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսի կողմից՝ դասացուցակով առարկային հատկացված ժամերին (ուսանողը դասերից չի ազատվում):

30. Ընթացիկ քննության կամ ստուգման քննարկումն անցկացվում է դասերից հետո՝ անհատական աշխատանքների համար նախատեսված ժամերի շրջանակում՝ առարկան դասավանդող դասախոսի կամ ամբիոնի որոշմամբ՝ նույն առարկան դասավանդող այլ դասախոսի կողմից՝ ստուգմանը հաջորդող աշխատանքային երկու օրվա ընթացքում:

31. Գրավոր ստուգման արդյունքները վերջնական ամփոփումից հետո գրանցվում են համապատասխան տեղեկագրում (արդյունքները փակցվում են ի տես բոլորի):

32. Դետագա մեկ օրվա ընթացքում ուսանողն իրավունք ունի որոշակի հարց(եր)ի գնահատումը բողոքարկելու նպատակով գրավոր դիմելու դեկանին, որը համապատասխան ամբիոնի վարիչի հետ կազմակերպում է բողոքի քննարկումը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

33. Քննարկման արդյունքի մասին կազմվում է արձանագրություն, որը կցվում է տեղեկագրին:

34. Ընթացիկ կամ հանրագումարային ստուգմանը (ստուգարքին, քննությանը) դասախոսի բացակայության դեպքում ստուգումն իրականացվում է դեկանի գրավոր կարգադրությամբ՝ ըստ ամբիոնի վարիչի առաջարկի (այլ դասախոսի կամ հանձնաժողով):

35. Ընթացիկ ստուգումից բացակայության դեպքում լրացուցիչ ստուգում չի կազմակերպվում և տեղեկագրում գրանցվում է «չներկայացած: Ուսանողը այն վերահանձնում է ստուգարքների համար նախատեսված շաբաթվա ընթացքում:

V Ստուգարքների ամփոփումը

36. Ստուգարքներն ամփոփվում են յուրաքանչյուր «կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների վերջին շաբաթվա ընթացքում:

37. Ուսումնական պարապմունքների նախավերջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվում է բաց թողնված դասերի լրացում: Նախավերջին շաբաթում, ըստ հաստատված ժամանակցույցի, լրացվում են բաց թողած լաբորատոր, գործնական սեմինար պարապմունքները :

38. Եթե ուսանողը հանձնել է բոլոր ընթացիկ ստուգումները և ունի 58 կամ ավելի միավոր, ապա տվյալ առարկայի ստուգարքը համարվում է հանձնված:

39. 0-57 միավորների դեպքում ուսանողը գնահատվում է «Չստուգված»:

VI ՔՆՆՈՒՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԳԿԱԳՈՒՆԴ

40. Քննություններն անցկացվում են կիսամյակային քննաշրջան-ներում՝ 19-20-րդ շաբաթներում՝ ըստ հաստատված ժամանակացույցի:

41. Քննությունների անցկացման ժամանակացույցը՝ ուսանողական խմբերի առաջադրմամբ, կազմվում է դեկանատներում, ներկայացվում ուսումնական վարչություն և հաստատվում ուսումնագիտական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից քննաշրջանը սկսվելուց մեկ ամիս առաջ:

42. Քննություններն անցկացվում են հարցատոմսերով, թեստերով, որոնք հաստատվում են ամբիոնի միստում քննաշրջանից մեկ ամիս առաջ:

43. Քննությունները կարող են կազմակերպվել համակարգչային տեխնիկայի միջոցով:

44. Քննության ընթացքում տվյալ դասընթացից խնդիրներ կան այլ գործնական առաջադրանքներ տալու դեպքում դասախոսը պարտավոր է ուսանողներին ապահովել խնդրագրքերով, առաջադրանքների կատարման համար անհրաժեշտ մեթոդական և տեղեկատու ձեռնարկներով:

45. Կրթական յուրաքանչյուր մոդուլ գնահատվում է առանձին, և հարցատոմսերն ընդգրկում են միայն տվյալ կիսամյակում դասավանդված թեմաները:

46. Բանավոր քննության ընթացքում ստացած գնահատականին ուսանողի անհամաձայնության դեպքում ուսանողը քննասենյակում հայտարարում է, որ համաձայն չէ իր գնահատականին և անմիջապես այդ մասին գրավոր դիմում է դեկանին, որն էլ համապատասխան ամբիոնի վարիչի (անհրաժեշտության դեպքում նաև քննությունները վերահսկող հանձնաժողովի ներկայացուցչի) հետ կազմակերպում է քննության քննարկումը, որի մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն՝ գնահատականը փոփոխելու կամ նույնը թողնելու վերաբերյալ:

47. Տվյալ առարկայից դրական գնահատական (58 և ավելի միավորներ) ունեցող ուսանողը կարող է չմասնակցել այդ առարկայի քննությանը՝ պահպանելով իր գնահատականը կամ մասնակցելով քննությանը՝ բարձրացնել դրական գնահատականը, որը ենթակա չէ իջեցման:

48. Քննության (ստուգարքի) վերջում քննվող երեք ուսանողները քննասենյակից դուրս են գալիս վերջին ուսանողի պատասխանից հետո:

49. Ուսումնական վարչության և դեկանի կողմից հաստատված տեղեկագիրը դեկանը տրամադրում է դասախոսին ստուգման օրը: Տեղեկագրի մեջ դեկանի կողմից կարող են կատարվել հետևյալ գրառումները.

50. «Քննության չի թույլատրված» (թանաքով), այն ուսանողների անվան դիմաց, որոնք քննաշրջանին կամ տվյալ առարկայի քննությանը (ստուգարքին) մասնակցելու թույլտվություն չունեն,

51. բազմագործոնային համակարգով դրական գնահատված քննության (կամ ստուգարքի) գնահատականի նիշը և «Փոխանցվում է» գրառումը (թանաքով), եթե ուսանողը տվյալ կրթական մոդուլից ունի դրական գնահատական (այլ բուհից տեղափոխություն, ուսանողական իրավունքի վերականգնում և այլն) և չի ցանկանում մասնակցել այդ քննությանը (ստուգարքին), ինչի մասին նա նախօրոք գրավոր տեղեկացնում է դեկանին:

52. Քննության ներկայանալիս ուսանողը պարտավոր է դասախոսին ներկայացնել ստուգման գրքույկը: Դասախոսը քննական տեղեկագրում գրանցում է ուսանողի ստուգման գրքույկի համարը, հարցատոմսի համարը, ուսանողի պատասխանից հետո՝ բարձրաձայն հայտնում գնահատականը, որից հետո գրանցում է տեղեկագրում, դրական գնահատականը նաև ստուգման գրքույկում: Կարգի խախտման դեպքում դասախոսը ենթակա է նկատողության:

53. Ամփոփված քննական տեղեկագիրը դեկանատ է ներկայացվում քննության ավարտից անմիջապես հետո:

54. Բանավոր քննությունը կազմակերպվում է մեկ օրվա ընթացքում մեկ ենթախմբի համար:

VII Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

55. ՎՊՅ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 100 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է հավելված 2-ում:

56. Այն դասընթացներին, որոնցից ուսանողը վաստակել է 58-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «չստուգված», կրեդիտներ չեն հատկացվում և ստուգարքային գրքույկում նշում չի կատարվում:

57. Գնահատումը կատարվում է ըստ տվյալ դասընթացի գնահատման սահմանված չափանիշների.

18-20 միավորները համարվում են դրական գնահատական

7 միավորները համարվում են բացասական (չի նշվում ուսանողի ստուգման գրքույկում):

58. Քննության ժամանակ կան գրավոր աշխատանքի կատարման ընթացքում ուսանողի անազնվությունը հայտնաբերելիս (ծածկաթերթիկից կամ այլ արգելված աղբյուրից օգտվելու դեպքում) (տե՛ս «Ակադեմիական ազնվության կարգեր») այդ ուսանողի քննությունը (գրավոր աշխատանքը) դադարեցվում է և տեղեկագրում գրանցվում է 0 (զրո):

VIII Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

59. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության

ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ՎՊՀ ֆակուլտետները յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են ակադեմիական տեղեկագիր, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած հանրագումարային գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը (հավելված 10):

60. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ ընթացքում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

61. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները՝

- Ծրագրային (գումարային) կրեդիտների (ԾԿ) քանակը
- Գնահատված կրեդիտների (ԳԿ) քանակը

- Վարկանիշային միավորները (ՎՄ)

- Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ):

62. Ծրագրային(գումարային) կրեդիտը (ԾԿ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած բոլոր կրեդիտների գումարն է:

63. Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ) այն դասընթացների կրեդիտների գումարն է, որոնք գնահատված են տարբերակված գնահատականներով.

$$ԳԿ = \sum \text{Կրեդիտ}$$

64. Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) բոլոր գնահատված կրեդիտների և դրանց համապատասխանող ECTS գնահատականների արտադրյալների գումարն է.

$$\text{ՎՄ} = \sum (\text{Կրեդիտ} \times \text{ԹԳ})$$

որտեղ ԹԳ տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար ECTS թվային գնահատականն է: Օրինակ, եթե 5 կրեդիտով դասընթացը գնահատվել է 72 (ECTS համակարգում B⁻(4-լավ), ապա տվյալ դասընթացից վարկանիշային միավորը հավասար է $5 \times 72 = 360$ հնարավորից:

Ստուգարքով ավարտվող առարկաների համար ԹԳ=0:

Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) գնահատականների կրեդիտներով կշռված միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 0,01 ճշտությամբ).

65. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված տվյալ կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

66. Ուսանողի հիմնավորված պահանջի դեպքում բուհը պարտավոր է, համաձայն բուհում գործող կարգի, տրամադրել նրա ակադեմիական տեղեկագիրը ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար:

67. Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր դասընթացների անհրաժեշտ կրեդիտները (30 կրեդիտ՝ մեկ կիսամյակի համար):
68. 30 կրեդիտ չհավաքած ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և ձեռք բերելու սահմանված կրեդիտները գործող կարգի համաձայն:

IX Ուսանողի առաջադիմությունը

- Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են առաջադիմողների, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվողների և հեռացման ենթակա ուսանողների:
- Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե կատարել է հետևյալ պահանջները.
- Կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ (10% թույլատրելի շեղումով) միջին ուսումնական բեռնվածություն (բայց մեկ ուսումնական տարվա համար՝ պարտադիր 60 կրեդիտ):
- Հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների անհրաժեշտ կրեդիտները:
- Ապահովել է տվյալ կրթական աստիճանի (ծրագրի) համար սահմանված կիսամյակային ՄՈԳ-ի նվազագույն շեմը:
- Ուսանողը համարվում է փորձաշրջանի կարգավիճակում, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված երեք պայմաններից որևէ մեկը:
- Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:
- Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը դառնում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետներում (պարտքերի մարում) չի ուղղում իր թերացումներն ու բացթողումները:
- Միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված (հնարավոր է՝ տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող) ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներբուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց վարկանիշային միավորների օգնությամբ՝ ըստ բուհում մշակված կարգի:

X Դասընթացի վերահանձնումը և կրկնումը

69. Դրական գնահատված դասընթացի քննության(ստուգման) կրկնում (վերահանձնում) չի թույլատրվում:

70. Ստուգմանը, ստուգարքին կամ քննությանը չներկայանալը համարվում է հարգելի՝ քննության օրը և դրան հաջորդող երկու աշխատանքային օրերի ընթացքում Համալսարանի ընդհանուր բաժնում գրանցված բժշկական տեղեկանքի կամ բացակայությունը հիմնավորող այլ փաստաթղթի առկայության դեպքում:

71. Սահմանված ժամկետներում ընթացիկ ստուգումներն ու քննությունն անհարգելի պատճառով չհանձնած կամ արդյունարար նվազագույն 58 միավորը չհավաքած (գտնվում է 0-57 միջակայքում) ուսանողներն իրավունք ունեն դրանք լրացնելու և հանձնելու համաձայն գործող կարգի, ընդ որում՝ այս շրջանում ստացած դրական գնահատականներով ուսանողը չի կարող մասնակցել նպաստների և ուսանողական կրթաթոշակի հատկացման համար անցկացվող մրցույթին:

72. Յուրաքանչյուր առարկայի քննության կամ ստուգարքի ակադեմիական պարտքը թույլատրվում է վերահանձնել միայն երկու անգամ: Պարտքերի մարման համար սահմանվում է երկու շրջան՝ ըստ ժամանակացույցի:

73. Պրակտիկային մասնակցած, բայց չորակավորված ուսանողների համար դեկանը պրակտիկայի պարտքերի մարման համար հաստատում է ժամանակացույց:

74. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ կամ այլ պատճառներով պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

XI Քննաշրջանի արդյունքների ամփոփումը

75. Քննաշրջանի արդյունքների ամփոփումը կատարվում է դեկանատներում և ուսումնական վարչությունում:

76. Այն ուսանողները, որոնք հաջողությամբ կատարել են ուսումնական տարվա պլանով նախատեսված բոլոր առաջադրանքները, դեկանի ներկայացմամբ և ռեկտորի հրամանով փոխադրվում են հաջորդ կուրս:

77. Կիսամյակում գերազանցիկ է համարվում այն ուսանողը, որը տվյալ կիսամյակում ստուգարքային և քննական առարկաներից, կուրսային աշխատանքներից (նախագծերից), պրակտիկաներից հավաքել է 86-100 միավորներ («գերազանց» գնահատականներ) :

78. Քննաշրջանի արդյունքները ուսումնասիրվում և քննարկվում են ամբիոնների, ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհրդի, ռեկտորատի և Համալսարանի գիտխորհրդի նիստերում:

XII Կրթական ծրագրի եզրափակիչ ատեստավորումը

- Ուսանողի կողմից ծրագրի ընդհանուր կրթական արդյունքներին

համապատասխան կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական (պետական) քննությամբ (քննություններով), որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:

- Ավարտական որակավորման պետական քննություններին թույլատրվում են բակալավրիատի մասնագիտական (մասնագիտացման) հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած և ծրագրին համապատասխան բոլոր առարկաներից անցողիկ միավորներ հավաքած ուսանողները:

- Ավարտական որակավորման պետական քննություն(ներ)ը հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ընդունված կարգով տրվում է համապատասխան մասնագիտության (և մասնագիտացման) բակալավրի դիպլոմ՝ ակադեմիական առաջադիմության մասին տեղեկանքով (դիպլոմի հավելված):

- Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության դեպքում գերազանցության դիպլոմ տրվում է բակալավրիատում միջին որակական գնահատականի՝ ՄՈԳ, հնարավոր առավելագույն արժեքի 90 տոկոսը

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	30
2	Ձևակերպման որակը	20
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	30
4	Արդիականությունը(նորույթը)	20
	ԸՆԴԱՄԵՆՆ՝	100

- Ավարտական որակավորման պետական քննություն(ներ)ը և ավարտական աշխատանքը հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ընդունված կարգով տրվում է համապատասխան մասնագիտության (և մասնագիտացման) բակալավրի դիպլոմ՝ ակադեմիական առաջադիմության մասին տեղեկանքով (դիպլոմի հավելված):
- Գերազանցության դիպլոմ շնորհվում է այն ուսանողներին, որոնց բոլոր առարկաներից (մոդուլներից) ստացած միավորները համապատասխանում են «լավ» (71-85 միավոր) և «գերազանց» (86-100 միավոր) գնահատականներին (եթե «լավ» գնահատականների քանակը չի գերազանցում բոլոր գնահատականների 25 տոկոսը), և որոնք ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունից ու պետական որակավորման քննություններից ստացել են 86-100 միավորներ:
- Ավարտական որակավորման պետական քննություն չհանձնած կամ ավարտական աշխատանքը չպաշտպանած ուսանողն ազատվում է ինստիտուտից, նրան տրվում է տեղեկանք՝ բակալավրական ուսուցման գործընթացն ավարտելու վերաբերյալ, առանց ավարտական դիպլոմի շնորհման:
- Բակալավրի ավարտական որակավորման քննության վերահանձնումը կամ ավարտական աշխատանքի նոր պաշտպանությունը կատարվում է՝ համաձայն ՀՀ ԿԳՆ համապատասխան որոշումների:

XIII Կրեդիտների փոխանցումը

79. Այլ բուհերից ՎՊՀ բակալավրի կրթական ծրագիր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

Այլ բուհերի ուսումնական ծրագրերից ՎՊՀ ուսումնական ծրագրեր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե կրթական մոդուլների՝

- ա) բովանդակությունները նույնն են,
- բ) կան բովանդակային ոչ էական տարբերություններ,
- գ) առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական

կրթական արդյունքները համարժեք են:

Այլ բուհում ՎՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ՎՊՀ-ի և ընդունող/հյուրընկալող բուհի միջև:

Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ՎՊՀ-ն ունի ECTS բուհական համակարգող:

XIV Քննությունների և ստուգարքների անցկացման

հսկողությունը

80. Քննությունների և ստուգարքների անցկացման նկատմամբ հսկողությունն իրականացվում է ամբիոնի վարիչի, դեկանատի, ուսումնական վարչության և քննությունները վերահսկող հանձնաժողովի կողմից:

81. Քննությունները վերահսկող հանձնաժողովը ստեղծվում է ռեկտորի հրամանով և հաշվետու է ռեկտորին ու ուսումնագիտական աշխատանքների գծով պրոռեկտորին:

82. Քննությունները վերահսկող հանձնաժողովը իրավասու է դեկանի գիտությամբ ստուգելու ֆակուլտետում անցկացվող բոլոր տեսակի քննություններն ու ստուգարքները, նրանց համապատասխանությունը սույն կանոնակարգին և լսելու ուսանող(ների) պատասխան(ներ)ը:

83. Քննության կամ ստուգարքի ընթացքի, դասախոսի կամ ուսանողի պարտականությունների կամ իրավունքների որևէ խախտում նկատելու դեպքում հանձնաժողովի անդամներն իրավասու են միջամտելու և (դեկանի օգնությամբ) կանխելու նկատված խախտումը:

84. Ծայրահեղ անհրաժեշտության դեպքում հանձնաժողովի անդամներն իրավասու են, անմիջապես գրավոր տեղյակ պահելով բուհի ղեկավարությանը, դեկանից պահանջելու քննության կամ ստուգարքի դադարեցում: Քննության (ստուգարքի) շարունակման կամ դադարեցման և նոր քննության (ստուգարքի) անցկացման հարցը որոշվում է ինստիտուտի ղեկավարության և դեկանի կողմից:

Հավելված 1

Դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության համար հատկացվող միավորները և համարժեք տոկոսները

Մասնակցության աստիճանը մասնակցության աստիճանը %	Հատկացվող միավորը	
	Դասախոսություն	Գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանք
96-100	5	15
91-95	5	15
86-90	4	14
81-85	4	14

76-80	3	13
71-75	3	13
66-70	2	12
61-65	2	12
56-60	1	11
51-55	1	11
0-50	0	0

Հավելված 2

Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100 -միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5-բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100-բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
գերազանց (5)	96-100	A ⁺
գերազանց (5)	91-95	A
գերազանց (5)	86-90	A ⁻
լավ (4)	81-85	B ⁺
լավ (4)	76-80	B
լավ (4)	71-75	B ⁻
բավարար (3)	67-70	C ⁺
բավարար (3)	62-66	C
բավարար (3)	58-61	C ⁻
անբավարար	0-57	D
ստուգված	58-100	S

չստուգված	0-57	Ս
-----------	------	---

Գ.Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետը կազմակերպում է ուսումնական խորհրդատուների (թյուրորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:
2. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն կցված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը՝ նրանց ուսումնառության ողջ ընթացքում:
3. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ:

Դ. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝
 - ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
 - կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
 - կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին,
2. Ուսանողն իրավունք ունի՝
 - ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար ՎՊՀ կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
 - միջբուհական փոխանակման և/կամ ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
 - փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ՝ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
 - հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝

ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,

- բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող պաշտոնական փաստաթղթերի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված (հայերեն և անգլերեն)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության համապատասխան որոշման:

Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1.Տեղեկագրի նպատակը

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է ֆիզիկա-մաթեմատիկական ֆակուլտետում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

011401.13.6 «Երաժշտական կրթություն» մասնագիտության տեղեկագիրք

1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Պ/բ-0453. Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 2կրեդիտ
Դասախոսություն – 18 ժամ, սեմինար – 12ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի պատմության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կիմանա V-XIX դարերի հայ ազատագրական պայքարի պատմությունը,
- կկարողանա ներկայացնել Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը
- կկարողանա ներկայացնել հայ ազատագրական շարժման նախադրյալները, ազգային-ազատագրական շարժման գաղափարախոսության սկզբնավորումը
- կտիրապետի հայ ազատագրական պայքարի պատմության վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիքների
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. V դ. ազատագրական պայքարը

Թեմա 2. VI-VII դդ. ազատագրական պայքարը:

Թեմա 3. VIII-IX դդ. ազատագրական պայքարը արաբական տիրապետության դեմ

Թեմա 4: Հայաստանի ազատագրական ծրագրերը

Թեմա 5. Հայ ժողովրդի ազատագրական որոնումները XVII դարի երկրորդ կեսին և XVIII դարի առաջին քառորդին

Թեմա 6. Հովսեփ Էմինը և Հայաստանի ազատագրության նրա ծրագիրը

Թեմա 7. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը XVIII դարի II կեսին

Թեմա 8. Ազատագրական պայքարը Սյունիքում և Արցախում

Թեմա 9. Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին

Թեմա 10. Հայ հասարակական քաղաքական հոսանքները

Թեմա 11 Արևմտահայ ազգային ազատագրական շարժումների վերելքը XIX դ. 90-ական թթ:

Թեմա 12. Հայկական հարցի ծագումը և նրա միջազգայնացումը:

Թեմա 13. Ֆիդայական շարժումը:

Թեմա 14. Հայ ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները:

Պ/բ-0453 Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 2 կրեդիտ
Դասախոսություն – 18 ժամ, սեմինար– 12 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության նոր շրջանի ազատագրական պայքարի, Հայոց Մեծ եղեռնի, հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կիմանա Հայոց Մեծ եղեռնի պատմությունը, կկարողանա ներկայացնել 1915թ. ինքնապաշտպանական մարտերը
- կկարողանա ներկայացնել մայիսյան հերոսամարտերը և հայոց պետականության վերականգնման նախադրյալները
- կտիրապետի արցախյան շարժման և անկախ պետականության վերականգնման պատմությանը

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ազգային կուսակցությունների առաջացումը:

Թեմա 2. Հայկական հարցը 1912-1914թթ.:

Թեմա 3 Հայոց Մեծ եղեռնը:

Թեմա 4. 1915թ. ինքնապաշտպանական մարտերը:

Թեմա 5 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերը. Հայաստանի հանրապետության հռչակումը:

Թեմա 6. Հայաստանի Առաջին հանրապետությունը 1918-1820 թթ.:

Թեմա 7. Արցախյան շարժման նոր փուլը:

Թեմա 8. Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը

Յ/բ-0022. Հայոց լեզու և գրականություն – 2 կրեդիտ

Գործնական- 34 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 3-րդ կիսամյակ, կատարողական
ստուգարք

Նպատակը.

Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական և գործնական գիտելիքները հայոց լեզվից:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կարողանա կատարել մշակումների հարնձնարարված թեմաների շուրջ,
- կհարստացնի իր բառապաշարը,
- կարողանա կատարել հնչյունաբանական, բառակազմական, ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություններ,
- ճիշտ ձևակերպել գործնական գրությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայոց լեզվի կազմավորումը և զարգացման փուլերը:

Թեմա 2. Հնդեվրոպական լեզվաընտանիք:

Թեմա 3. Ժամանակակից գրական հայերենի կազմավորումը:

Թեմա 4. Գրական, ազգային, պետական, խոսակցական, մեռած լեզուներ, ժարգոններ, բարբառներ: Բնիկ հայերեն բառեր: Փոխառություններ:

Թեմա 5. Հայերենի բառակազմության միջոցները

Թեմա 6. Իմաստաբանություն:

Թեմա 7. Ձևաբանություն: Հայերենի խոսքի մասերը: Թեքվող խոսքի մասեր:

Թեմա 8. Չթեքվող խոսքի մասեր:

Թեմա 9. Շարահյուսություն:

Թեմա 10. Նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամներ:

Թեմա 11. Լեզու և ոճ:

Թեմա 12. Լեզվի պատկերավորման միջոցները:

Թեմա 13. Ստուգաբանություն: Անուն, ազգանուն, կեղծանուն:

Թեմա 14. Ձեռագրեր, գրիչներ: Մատենադարան: Հայկական տպագրություն: Միջնադարյան Հայաստանի համալսարանները:

Թեմա 15. Հայկական տոմար: Հայկական դիցաբանություն: Հայ ժող. տոներ:

Թեմա 16. Հայերենագիտություն: Սփյուռք, սփյուռքահայ կրթօջախներ:

Գ/բ 1141. Հայոց լեզու և գրականություն - 2 կրեդիտ

Գործնական- 34 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 4-րդ կիսամյակ, կատարողական ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականության ընդհանուր պատկերը: Դասընթացն միտված է ոչ հունամիտար մասնագիտացմամբ ուսանողների շրջանում մշակութային-գեղագիտական նախասիրությունների ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- բավականաչափ տեղեկություններ կունենա գրականությունից,
- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կկարողանա հստակ ձևակերպել, սահուն շարադրել մտքերը,
- կկարողանա ճիշտ օգտագործել նոր յուրացված գիտելիքներն ու բառապաշարը,
- ընթերցանությամբ կհարստացնի իր գիտելիքներն ու կզարգացնի ճաշակը:

Բովանդակությունը.

Ուսանողները, ըստ իրենց նախասիրությունների, կատարում են թեմաների ընտրություն, դրանց հիման վրա պատրաստում ռեֆերատներ (թեմաները քննարկվում և հաստատվում են ամբիոնի կողմից)՝ ներկայացնելով գործնական պարապմունքների ժամանակ: Հանձնարարվում է նաև անգիրների ընտրանի (որպես գրական հուշարձաններ):

ՈԼ0631 Մասնագիտական ռուսաց լեզու - 1 (2 կրեդիտ) Շաբաթական 2 ժամ (34 ժամ գործնական պարապմունք) 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ձևավորել ռուսերենի իմացության այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի ուսանողների ռուսերենով հաղորդակցվելու,

երկխոսությունն ծավալելու ունակությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կկարողանա.

1. ռուսերենով ճիշտ կառուցել իր բանավոր խոսքը.
2. ծավալել երկխոսություն ինչպես նեղ մասնագիտական, այնպես էլ այլ ոլորտներում.
3. կիրառել ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքը.
4. վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական այլ

բնույթի (գեղարվեստական և ճանաչողական) տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Խաղաղության մշակույթ: ՀՀ ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: Տեսական նյութ. Հնչյունաբանություն: Ռուսաց լեզվի հնչյունական համակարգը; ռուսերենի շեշտ; բանավոր և գրավոր խոսքի հնչերանգը:

Թեմա 2. Ռուսաց լեզուն որպես ՄԱԿ-ի աշխատանքային լեզուներից մեկը: Քերականական նյութ. Գոյականի քերականական սեռը: Ընդհանուր քերականական սեռի բառեր: Որոշչի համաձայնեցումը գոյականի հետ: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 3. Սարդ: Դիմանկար: Բնավորություն: Ընտանիք: Քերականական նյութ. Որոշչի համաձայնեցումը գոյականի հետ: Քերականական կառույցների կազմում: Գոյականների հոլովները:

Թեմա 4. Տուն, բնակարան, քաղաք, որում ես ապրում եմ: Քերականական նյութ. Գոյականի թիվը: Եզակի թիվ, հոգնակի թիվ: Անեզական և անհոգնական գոյականներ:

ՈԼ0631 Մասնագիտական ռուսաց լեզու - 1 (2 կրեդիտ)

**Շարաքական 2 ժամ (34 ժամ գործնական պարապմունք) 2-
կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ձևավորել ռուսերենի իմացության այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի ուսանողների ռուսերենով հաղորդակցվելու, երկխոսություն ծավալելու ունակությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կկարողանա.

1. ռուսերենով ճիշտ կառուցել իր բանավոր խոսքը.
2. ծավալել երկխոսություն ինչպես նեղ մասնագիտական, այնպես էլ այլ ոլորտներում.
3. կիրառել ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքը.
4. վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական այլ

բնույթի (գեղարվեստական և ճանաչողական) տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Կրթություն: Կրթության համակարգը Հայաստանում:
Քերականական նյութ. Ածական անուն: Որակական, հարաբերական և ստացական ածականներ: Ածականի համեմատական աստիճանները: Ամբողջական և կրճատ ձևերը: Նրանց կիրառությունը կապակցություններում և նախադասություններում: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 2. Երիտասարդությունը 21 դարում: Քերականական նյութ. Թվական անուն: Թվականի տեսակները, ուղղագրությունը, կապակցությունները և շարահյուսական դերը: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 3. Աշխատանքի նշանակությունը մարդու կյանքում: Քերականական նյութ.Դերանուն: Դերանունների տեսակները: Քերականական կառույցների կազմում:

ՌԼ0632 Մասնագիտական ռուսաց լեզու - 2 (2 կրեդիտ) Շարաքական 2 ժամ (34 ժամ գործնական պարապմունք) 3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողի մոտ ձևավորելու ռուսերեն լեզվի այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի տվյալ լեզվով հաղորդակցումը, սեփական տեսակետը արտահայտելու և երկխոսություն ծավալելու նրա ունակությունը մասնագիտական և այլ ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները.
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստի քերականական առանձնահատկություններին, կարգերին և շարահյուսական կառուցածքներին.
4. կկարողանա սեղմ ձևով ներկայացնել այս կամ այն մասնագիտական տեքստը, առանձնացնել նրանում պարունակվող հիմնական միտքը, նշել առանցքային բառերը (եզրույթները), ընդգծել տվյալ հոդվածում պարունակվող

գիտական նորույթը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գիտություն և տեխնիկա: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 2. Մշակույթ և արվեստ: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 3. Առողջություն: Հանգիստ: Սպորտ: Ժամանց: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում:

ՈԼ0632 Մասնագիտական ռուսաց լեզու - 2 (2 կրեդիտ) Շարաքական 2 ժամ (34 ժամ գործնական պարապմունք) 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողի մոտ ձևավորելու ռուսերեն լեզվի այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի տվյալ լեզվով հաղորդակցումը, սեփական տեսակետը արտահայտելու և երկխոսություն ծավալելու նրա ունակությունը մասնագիտական և այլ ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները.

կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.

2. կտիրապետի մասնագիտական տեքստի քերականական առանձնահատկություններին, կարգերին և շարահյուսական կառուցածքներին.

3. կկարողանա սեղմ ձևով ներկայացնել այս կամ այն մասնագիտական տեքստը, առանձնացնել նրանում պարունակվող հիմնական միտքը, նշել

առանցքային բառերը (եզրույթները), ընդգծել տվյալ հոդվածում պարունակվող գիտական նորույթը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Բնություն: Բնապահպանություն: Էկոլոգիա: Քերականական նյութ: Դերբայ: Դերբայների տեսակները: Ժամանակի պարագա և տեղի պարագա: Կառավարման սկզբունքով կառուցված պարագայական կապակցություններ: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 2. ՁԼՄներ և դրանց դերը ռուսաց լեզվի ուսուցման գործում: Քերականական նյութ: Դերբայ: Դերբայների տեսակները: Քերականական կառույցների կազմում: Շարահյուսություն: Պարզ և բարդ նախադասություններ:

Թեմա 3. Հայրենիք: Մեր հանրապետությունը: Կենսաձևը

Հայաստանում:

Շարահյուսություն: Պարզ և բարդ նախադասություններ: Կետադրություն:

OL0671 Մասնագիտական օտար լեզու (Անգլերեն) -1
(2 կրեդիտ) Շաբաթական 2 ժամ (34 ժամ գործնական
պարապմունք)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհարստացնի ակտիվ և ներգոր բառապաշարը.

2. ձեռք կբերի անգլերեն լեզվով բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ:

3. կսովորի անգլերեն լեզվի քերականության հատուկ բարդություն ունեցող երևույթները.

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Արտասանություն, ուղղախոսություն. անգլերեն լեզվի հնչյունական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը, հնչյունների և հնչույթների արտասանական առանձնահատկությունները, նախադասության հնչերանգը:

Թեմա 2. Բառապաշար, բառակազմություն. հիմնական բառակազմական միջոցներ (ածանցում, բառաբարդում, փոխակարգում):

Թեմա 3. Քերականություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը, նախադասության շարադասությունը (ուղիղ և շրջուն), հարցական և ժխտական նախադասությունները, գոյականի, ածականի և բայի ձևաբանական և քերականական նշանակությունները համեմատության աստիճանների կարգ, նախդիրների գործառույթը նախադասության մեջ:

Թեմա 4. Առաջարկվող թեմաներ. ընտանիք, ընտանեկան հարաբերություններ և ավանդույթներ, իմ հետաքրքրությունները, ճանապարհորդություն, երազանքներ,

իմ ապագա մասնագիտությունը և այլն:

OL0672 Մասնագիտական օտար լեզու (Անգլերեն) - 2 (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ (34 ժամ գործնական պարապմունք)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում

ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգել նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութը հիմնվելով հաղորդակցական սկզբունքի վրա.
2. կունենա օտար լեզվով բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ.
3. կկարողանա ընկալել լսած/կարդացած նյութի հիմնական բովանդակությունը, տարանջատել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ուղղախոսություն, ուղղագրություն. անգլերենի արտասանական առանձնահատկությունները, տարբեր տիպի նախադասությունների հնչերանգն ու խոսքի առոգանությունը, ուղղագրական հիմնական կանոնները: ***Թեմա 2.*** Բառապաշար, բառակազմություն. վերարտադրողական և ընկալողական բառապաշարի ընդլայնում: ***Թեմա 3.*** Քերականություն. նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութի (անվանողական և բայական կարգերի) համակարգում հաղորդակցական սկզբունքի հիման վրա: ***Թեմա 4.*** Հանրամշակութային գիտելիքներ անգլախոս երկրների մշակույթի և լեզվակիր ժողովուրդների հասարակական կյանքի մասին:

OL0672 Մասնագիտական օտար լեզու (Անգլերեն) - 2 (2

կրեդիտ) Շաբաթական 2 ժամ (34 ժամ գործնական պարապմունք)

3- կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել) զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- պետք է ունենա բավականաչափ բառապաշար՝ ներկայացնելու ինքն իրեն, խոսել իր նախընտրությունների մասին, այն մարդկանց մասին, որոնց ճանաչում է,
- պետք է կարողանա մասնակցել շատ պարզ խոսակցությունների, կարդալ և

հասկանալ պարզ հայտարարություններ, գրել բացիկներ, օրինակ՝ շնորհավորանքներ, ինչպես նաև լրացնել շատ պարզունակ բլանկեր՝ անձնական տվյալներով,

- պարզ տերմիններով մեկնաբանել իր շրջապատին վերաբերող հարցեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Արտասանություն, ուղղախոսություն: Ներկա անորոշ ժամանակաձև:

Թեմա 3. Անձնական դերանուններ. Հատուկ հարց:

Թեմա 4. Գոյականի ստացական հոլով:

Թեմա 5. Անցյալ անորոշ ժամանակաձև:

Թեմա 6. „To Have „ in the present.“Some, Any, No“: Բառակազմություն: Գոյականակերտ վերջածանցներ:

Թեմա 7. „There is, There are, There was, there were“. The modal verbs „can“ and „to be able to“:

Թեմա 8. Ջրո հոդի գործածման առանձնահատկությունները: Ներկա վաղակատար ժամանակաձև:

Թեմա 9. Modal verbs „ Must, should , have to“:

**ՕԼ0672 Մասնագիտական օտար լեզու (Անգլերեն) - 2 (2 կրեդիտ) Շաբաթական 2 ժամ (34 ժամ գործնական պարապմունք) Գործնական - 34 ժամ 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք
Նպատակը.**

Ձարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա շփվել պարզ և առօրյա իրավիճակներում, որոնք վերաբերում են ամենօրյա գործունեությանը, օգտագործել մի շարք արտահայտություններ՝ նկարագրելու իր ընտանիքը, բնակության պայմանները, իր համալսարանը, աշխատանքը: Ուսանողը պետք է կարողանա ընթերցել կարճ տեքստեր և գտնել անհրաժեշտ տեղեկությունները տեքստից, ինչպես նաև հասկանալ պարզ տեքստերի, գովազդների, հայատարարությունների բովանդակությունը,
- պետք է իմանա կենսագրության / ինքնակենսագրության կազմելու բոլոր ձևերը, խոսել մարդկանց մասին, բնութագրել նրանց և նկարագրել արտաքինը, քաղաքի, նրա ճարտարապետության, տեսարժան վայրերի, մարդկանց մասին,
- տիրապետի լսելու և պարզ հայտարարություններ, նամակներ տեքստեր հասկանալու հմտություններին, ինչպես նաև գրագետ նամակ կամ հաղորդագրություն գրելու և հյուրանոցում կամ աշխատանքի գործակալությունում անձնական թերթիկ լրացնելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ժամանակաձևերի համաձայնեցումը անգլերենում:

Թեմա 2. Կրավորական սեռ:

Թեմա 3. Անցյալ և ապառնի շարունական ժամանակաձևեր:

Թեմա 4. Ուղղակի և անուղղակի խոսքի կազմությունը:

Թեմա 5. Որոշիչ հոդի գործածությունը հատուկ գոյականների հետ:

Թեմա 6 . Անորոշ դերանուններ:

Թեմա 7. Ընդհանուր ակնարկ դերբայների վերաբերյալ:

Թեմա 8 Բառաշարի, բառակազմական կանոնների և և քերականական կառույցների

կրկնություն:

Օլ/բ-0121. Գերմաներեն լեզու I -2 կրեդիտ
Գործնական - 34 ժամ , (շաբաթական 2
ժամ) 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Համակարգել ուսանողների նախնական գիտելիքները գերմաներեն լեզվի հնչյունաբանության, քերականության և բառագիտության բնագավառներում՝ ստեղծելով անհրաժեշտ հիմք լեզվի ուսումնասիրության հաջորդ փուլերի համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կյուրացնի գերմաներեն լեզվի հնչյունական կազմի հիմնական առանձնահատկությունները,
- կտիրապետի ծրագրով նախատեսված առաջին փուլի համար անհրաժեշտ նվազագույն բառապաշարին,
- կյուրացնի նշված փուլի համար անհրաժեշտ քերականական նյութը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գերմաներենի արտասանական նորմերը:

Թեմա 2. Քերականական կարգեր, դրանց արտահայտման միջոցները գերմաներենում:

Թեմա 3. Պարզ նախադասություն, դրա շարադասությունը: ~~Ուղիղ~~ և շրջուն շարադասություն:

Թեմա 4. «Ընտանիք», «Իմ մասնագիտությունը», «Համալսարան», «Իմ հանգստյան օրը», «Ճանապարհորդություն», «Գերմանիա»:

Օլ/բ-0149 Գերմաներեն լեզու II - 2,5
կրեդիտ Գործնական - 34 ժամ,
(շաբաթական 2 ժամ) 2-րդ կիսամյակ,
ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ զարգացնել ուսման առաջին փուլում ձեռք բերած գիտելիքները գերմաներենի ձևաբանության և քերականության բնագավառներում, ինչպես նաև

ընդլայնել թեմատիկ բառապաշարը, ակտիվացնել այն՝ համապատասխան երկխոսությունների և տեքստերի վերարտադրման նպատակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- գործնականում կկիրառի գերմաներեն լեզվի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում,
- կտիրապետի համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին, որը վերաբերում է մասնագիտական ոլորտին,
- կվարի երկխոսություններ, կկատարի համապատասխան տեքստերի վերարտադրություն և կգրի փոխադրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գոյականի նշանակությունը և շարահյուսական գործառույթները:

Թեմա 2. Բայերի ձևաբանական և իմաստաքերականական դասակարգումը:

Թեմա 3. Նախադասությունների դասակարգումը ըստ հնչերանգի և ըստ կազմության:

Թեմա 4. «Գերմանիայի մեծ քաղաքները», «Ընկերական շրջապատում», «Տնտեսություն և քաղաքականություն», «Իմ զբաղմունքը», «Իմ ուսումը», «Հայաստանի պատմությունից», «Համագործակցություն» և այլն:

Օլ/բ-0149 Ֆրանսերեն լեզու I - 2 կրեդիտ
Գործնական - 34 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և հաղորդակցվելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

- կկարողանա ճիշտ արտաբերել ֆրանսերենի հնչյունները, ընդհանուր

պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի մասին,

- կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները. դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեդային եզրափակում, տեմպ,
- կկարողանա ընթերցել ադապտացված տեքստեր հաղորդակցվել ֆրանսերենով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ֆրանսերենի հնչյունական համակարգը: Ուղղախոսական ուղղագրականառանձնահատկությունները:

Թեմա 2 Ֆրանսերենի քերականության ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական առանձնահատկությունները:

Թեմա 3 Հոդերի տեսակները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները:

Թեմա 4 Գոյականի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Սեռ, թիվ, հոդ:

Թեմա 5 Ածականի տեսակները: Համեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները:

Օլ/բ-0149 Ֆրանսերեն լեզու II – 2.5 կրեդիտ Գործնական -34 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերեն լեզվի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ, գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,
- կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը,
- կկարողանա զրույց վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գոյական անուն, միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ

գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը

Ձեմա 2. Ածականի իմաստի փոփոխությունը՝ կախված նրա դիրքից. - Անորոշ դերանվանական ածականներ:

Ձեմա 3. Հարաբերական դերանուններ, դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ qui, que, dont, ou, lequel և այլն (դասակարգում):

Ձեմա 4. Պայմանական եղանակ, կազմությունը և գործածությունը համադաս և ստորադասական նախադասություններում:

Ձեմա 5. Ըղծական եղանակ:

Ձեմա 6. Ժամանակների համաձայնեցում

Փ/բ-0478. Փիլիսոփայություն – 4 կրեդիտ Դասախոսություն - 32 ժամ, սեմինար – 20 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ) 5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին գաղափար տալ մարդու էության, բնության և հասարակության օրենքների և օրինաչափությունների մասին: Հիմք ստեղծել հասարակական մյուս գիտությունների հետագա ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կկտիրապետի փիլիսոփայության հետազոտության մեթոդներին,
- կկարողանա ըմբռնել բնության և հասարակական օրենքների բնույթը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ,
- կկարողանան տարբերակել փիլիսոփայական տարբեր ուղղությունների առանձնահատկությունները,
- որպես մեթոդաբանություն փիլիսոփայությունը կկիրառի այլ գիտությունների ուսումնառության ընթացքում:

Բովանդակությունը.

Ձեմա 1. Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն:

Ձեռնա 2. Փիլիսոփայության զարգացման պատմական էտապները:

Ձեռնա 3. Մատերիա և կեցություն:

Ձեռնա 4. Հոգևորի (գիտակցության) պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ:

Ձեռնա 5. Իմացության տեսություն:

Ձեռնա 6. Գիտական իմացության յուրահատկությունը:

Ձեռնա 7. Սոցիալական փիլիսոփայություն:

Ձեռնա 8. Հասարակության սոցիալ - տնտեսական համակարգը:

Ձեռնա 9. Հասարակության քաղաքական համակարգը:

Ձեռնա 10. Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ:

Ձեռնա 11. Հասարակական գիտակցություն:

Ձեռնա 12. Արժեքաբանության փիլիսոփայություն:

Բուհական քաղադրիչ

**S/բ-0515 Տնտեսագիտություն - 3 կրեդիտ Դասախոսություն – 20 ժամ, գործնական – 16 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 4 - րդ կիսամյակ, քննություն
Նպատակը.**

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տնտեսագիտության մեթոդաբանության, շուկայական տնտեսության բովանդակության, սեփականատիրական հարաբերությունների, միկրոտնտեսական և մակրոտնտեսական զարգացման օրինաչափությունների, պետական բյուջեի ու պետության տնտեսական քաղաքականության արդյունավետության բարձրացման մասին պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- պատկերացում կունենա շուկայական տնտեսության բնույթի, կատեգորիաների, զարգացման հիմնական օրինաչափությունների մասին
- կիմանա տնտեսագիտական գիտելիքների դերն ու գործառույթները տնտեսության տարբեր ոլորտներում
- կկարողանա ճիշտ ներկայացնել մարդ-տնտեսություն-տնտեսական քաղաքականություն փոխհարաբերությունը
- կիմանա առարկայի կարևորությունը հասարակական տնտեսական հարաբերությունների բնագավառում

Բովանդակությունը.

- Ձեռն 1.** Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Ուսումնասիրման առարկան և մեթոդները:
- Ձեռն 2.** Ապրանքային արտադրություն: Ապրանք և փող:
- Ձեռն 3.** Շուկայական տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը:
- Ձեռն 4.** Տնտեսական համակարգեր: Տիպերը և մոդելները:
- Ձեռն 5.** Ֆիրման շուկայական հարաբերությունների համակարգում:
- Ձեռն 6.** Ձեռնարկատիրական կապիտալի ձևավորումը:
- Ձեռն 7.** Ծախքերի տեսությունը: Արտադրություն և ծախքեր:
- Ձեռն 8.** Շահույթ և շահութաբերություն: Ձեռնարկատիրական եկամուտ և աշխատավարձ:
- Ձեռն 9.** Ազոո-արդյունաբերական համալիր: Ռենտայի տեսություն:
- Ձեռն 10.** Կուտակում, սպառում և խնայողություն:
- Ձեռն 11.** Տնտեսական աճ: Տնտեսական զարգացման փուլայնությունը:
- Ձեռն 12.** Ինֆլյացիա և գործազրկություն:
- Ձեռն 13.** Դրամ-վարկային համակարգի ելությունը: Բանկեր:
- Ձեռն 14.** Ֆինանսական համակարգ և ֆինանսական քաղաքականություն:
- Ձեռն 15.** Պետության սոցիալ-տնտեսական քաղաքականությունը:
- Ձեռն 16.** Համաշխարհային տնտեսությունը և զարգացման օրինաչափությունները: Միջազգային արժույթային և ֆինանսական համակարգեր:

1.2.Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

ԻՏԱՄ/բ-0630 Ինֆորմատիկա լաբորատոր
40 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ) 1-ին
կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել ընդհանուր պատկերացում համակարգչային կիրառական ծրագրերի, նրանց հնարավորությունների և կիրառման մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի համակարգչային կիրառական ծրագրերից օգտվելու հիմնական սկաբունքներին
- կկարողանա ստեղծել տեքստային, հաշվարկային, ներկայացման ֆայլեր, դրանք խմբագրել, կատարել ստեղծագործական աշխատանք:

- Կկարողանա կիրառել կիրառական ծրագրերի գործիքներն ու հրամանները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Համակարգչային ծրագրեր WINDOWS օպերացիոն համակարգի տարրերը: Աշխատանքային սեղան:

Թեմա 2. : Ստանդարտ ծրագրեր: Ծրագրային մենյուներ: Աշխատանքի սկզբունքները: Ֆայլեր: Գործողություններ ֆայլերի հետ:

Թեմա 3. MICROSOFT WORD տեքստային խմբագրիչ: Խմբագրում: Աղյուսակներ:

Թեմա 4. Power Point ներկայացման ծրագիր: Անիմացիաներ:

Թեմա 5. Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ: Բանաձևեր, ֆունկցիաներ:

Քա/բ 0913 Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ II-1,5 կրեդիտ Դասախոսություն – 18 ժամ, գործնական – 12ժամ, (չաբաթական 2 ժամ) 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել գիտելիքներով շրջապատող միջավայրի գործոնների, գոյության միջավայրի մասին: Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կենսաբանական և մեթոդական գիտելիքները: Ուսանողներին գաղափար տալ բնական ռեսուրսների, նրանց աղտոտման և մաքրման ճանապարհների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կսիրապետի բնապահպանական հետազոտության մեթոդներին,
- կկարողանա պատրաստել տեղանքի, ռելիեֆի նկարագիրը, կատարել համակեցությունների տարբերակումը և այլն:
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բնության պահպանության մեթոդոլոգիական և գիտական հիմունքները:

Մարդու գործունեությունը և կենսոլորտի էկոլոգիան:

Թեմա 2. Բնության սպառվող և անսպառ ռեսուրսներ: Սնման բարդ շղթան և նյութերի շրջանառությունը բնության համակարգում:

Թեմա 3. Մարդու դերը և տեղը բնության համակարգում: Նրա գործունեության ազդեցությունը:

Թեմա 4. Հողային ծածկոցի դերը: Հողային ռեսուրսները և նրանց պահպանումը աղակալումից ու ճահճացումից: Էռոզիա և վե-րակուլտիվացիա:

Թեմա 5. Ջրի նշանակությունը բնության մեջ և մարդու կյանքում: Հիդրոսֆերայի տեխնոգենեզ:

Թեմա 6. Հոսքաջրերի մաքրման մեթոդները: Հիդրոսֆերայի վտանգները:

Թեմա 7. Բուսականության դերը բնության համակարգում և դրանց դերը մարդու կյանքում: Հայաստանի անտառները և նրանց պահպանման ուղղությամբ իրականացվող միջոցառումները:

Թեմա 8. Կենդանական աշխարհի պահպանությունը: Արդյունաբերական և ոչ արդյունաբերական կենդանիների պահպանություն: Կենսույթի տեխնոգենեզ:

Բժշկ/բ-0875. Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմն. – 2 կրեդիտ Դասախոսություն –18 ժամ, գործնական -12ժամ, (շաբաթական 3 ժամ) 8-րդ կիսամյակ, ստուգաքոք

Նպատակը .

Ուսանողներին սովորեցնել հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցներին, բնական աղետների և վթարների դեպքում բնակչության պաշտպանության եղանակները, արտակարգ իրավիճակներում և ռազմական դրության ժամանակ տնտեսության օբյեկտների գործունեության կայունության բարձրացման ուղիները և եղանակները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կիմանա բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության հիմունքները,
- կտիրապետի հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցներից, բնական աղետներից և վթարներից բնակչության պաշտպանության եղանակներին ու միջոցներին,
- կկարողանա կազմակերպել և իրականացնել պարապմունքներ հանրակրթական դպրոցների ցածր դասարանների աշակերտների հետ: **Բովանդակություն.**

Ձեռնա 1. Արտակարգ իրավիճակներում և պատերազմի ժամանակ բնակչության պաշտպանության կառավարման պետական միասնական համակարգը, իրավական նորմատիվ բազան:

Ձեռնա 2. Արտակարգ իրավիճակները, նրանց դասակարգումը, բնութագրերը, կանխարգելման և բնակչության պաշտպանության ուղիները:

Ձեռնա 3. Հարձակման ժամանակակից զանգվածային և սովորական միջոցները:

Ձեռնա 4. Քիմիական վարակման օջախները և քիմիական իրադրության գնահատման մեթոդները:

Ձեռնա 5. Ճառագայթային վարազման օջախները և ճառագայթային իրադրության գնահատումը:

Ձեռնա 6. Աի և պատերազմի ժամանակ բնակչության պաշտպանության հիմնական եղանակները, ձևերը և միջոցառումների կազմակերպումը:

Ձեռնա 7. Աի ռիսկի գնահատումը:

Ձեռնա 8. Աի և ՔՊ պլանների կազմման հարցերը:

Ձեռնա 9. Աի օպերատիվ միջոցառումների կազմակերպումը:

Ձեռնա 10. Աի և ռազմական դրության ժամանակ ուս. հաստատությունների գործունեության կայունությունը և նրա բարձրացման ուղիներն ու նպատակները:

Ձեռնա 11. Աի և ռազմական դրության ժամանակ փրկարարական և անհետաձգելի աշխատանքների կազմակերպումը:

Ձեռնա 12. Հանրակրթական դպրոցների 2-րդ, 5-րդ, 6-րդ դասարանների հետ «ՔՊ և Աի հմնահարցերով» պարապմունքների անցկացման մեթոդիկան:

1.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

**Ա/բ- 0393 Սուլֆեջիո I– 4 կրեդիտ
Գործնական – 66ժամ, (շաբաթական 4
ժամ) 1-ին կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

Ուսանողների երաժշտական լսողության համակողմանի զարգացման ապահովում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ինտոնացիոն տեսակետից մաքուր երգել և լսողությամբ վերլուծել մաժորի և մինորի, եռահնչյունների, սեպտակորդների տարատեսակները,
- կկարողանա երգել թերթից՝ լադային ալտերացիաներ, մեծ թռիչքներ,

բազմազան ռիթմապատկերներ պարունակող միաձայն և երկձայն պարզ օրինակներ,

- կկարողանա գրել միաձայն թելադրություն բնական, հարմոնիկ, մեղեդային, մաժոր և մինոր լադերում /8-10 տակտ/, բոլոր անցած ռիթմերի կիրառմամբ՝ 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 չափերում, ինչպես նաև ինտերվալային հաջորդականություններ,
- կկարողանա կատարել ինտերվալային և ակորդային

հաջորդականությունների ունկնդրում և վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Միաձայն գրավոր թելադրություններ:

Թեմա 2. Դիատոնիզմ: Մաժորի և մինորի տարատեսակներ:

Թեմա 3. Ալտերացիայի և քրոմատիզմի ոչ բարդ տեսակներ:

Թեմա 4. Ինտերվալների տարատեսակներ:

Թեմա 5. Դիատոնիկ և քրոմատիկ սեկվենցիաներ:

Թեմա 6. Ինտոնացիոն և ռիթմիկ վարժություններ:

Թեմա 7. Եռահնչյունների տարատեսակներ:

Թեմա 8. Սեպտակորդների տարատեսակներ:

Ա/բ- 0393 Սուլֆեջիո II– 4 կրեդիտ
Գործնական – 66 ժամ, (շաբաթական 4
ժամ) 2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների երաժշտական լսողության համակողմանի զարգացման ապահովում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ինտոնացիոն տեսակետից մաքուր երգել և լսողությամբ վերլուծել մաժորի և մինորի, եռահնչյունների, սեպտակորդների

տարատեսակները,

- կկարողանա երգել թերթից՝ լադային ալտերացիաներ, մեծ թռիչքներ, բազմազան ռիթմապատկերներ պարունակող միաձայն և երկձայն պարզ օրինակներ, դիատոնիկ և քրոմատիկ սեկվենցիաներ.
- կկարողանա գրել միաձայն թելադրություն բնական, հարմոնիկ, մեղեդային, կրկնակի հարմոնիկ, քրոմատիկ մաժոր և մինոր լադերում/ 8-10 տակտ/, բոլոր անցած ռիթմերի կիրառմամբ՝ 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 չափերում, ինչպես նաև ինտերվալային հաջորդականություններ, երկձայն պարզ օրինակներ զուգահեռ 3-ով և 6-ով.

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Միաձայն գրավոր թելադրություններ:

Թեմա 2. Երկձայն գրավոր թելադրություններ:

Թեմա 3. Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների երգեցողություն և վերլուծություն:

Թեմա 4. Ինտոնացիոն և ռիթմական վարժություններ:

Թեմա 5. Հարմոնիկ վերլուծություն: ***Թեմա 6.*** Երգեցողություն թերթից:

Ա/բ- 0393 Սուլֆեջիո III – 2 կրեդիտ

Գործնական – 33 ժամ, (շաբաթական 2

ժամ) 3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների երաժշտական լսողության համակողմանի զարգացման ապահովում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ինտոնացիոն տեսակետից մաքուր երգել և լսողությամբ վերլուծել մաժորի և մինորի, եռահնչյունների, սեպտակորդների տարատեսակները,
- կկարողանա երգել թերթից՝ լադային ալտերացիաներ, մեծ թռիչքներ, բազմազան ռիթմապատկերներ պարունակող միաձայն և երկձայն պարզ օրինակներ,

- կկարողանա գրել միաձայն և երկձայն թելադրություն հարմոնիկ, մեղեդային, կրկնակի հարմոնիկ մաժոր և մինոր լադերում/ 8-10 տակտ/, բոլոր անցած ռիթմերի կիրառմամբ՝ 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 չափերում, ինչպես նաև ինտերվալային հաջորդականություններ:
- կկարողանա կատարել քառաձայն հարմոնիկ ձևով շարադրված ակորդային հաջորդականությունների ունկնդրում և վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Միաձայն գրավոր թելադրություններ:

Թեմա 2. Երկձայն գրավոր թելադրություններ:

Թեմա 3. Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների երգեցողություն և վերլուծություն:

Թեմա 4. Ինտոնացիոն և ռիթմական վարժություններ:

Թեմա 5. Հարմոնիկ վերլուծություն:

Թեմա 6. Երգեցողություն թերթից:

Ա/բ- 0393 Սուֆեջիո IV– 4 կրեդիտ

Գործնական – 50 ժամ, (շաբաթական 4 ժամ) 4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողների երաժշտական լսողության համակողմանի զարգացման ապահովում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ինտոնացիոն տեսակետից մաքուր երգել և լսողությամբ վերլուծել մաժորի և մինորի, եռահնչյունների, սեպտակորդների տարատեսակներ, տոնայնական շեղումներ և մոդուլիացիներ.
- կկարողանա երգել թերթից՝ լադային ալտերացիաներ, մեծ թռիչքներ, բազմազան ռիթմապատկերներ պարունակող միաձայն և երկձայն օրինակներ,
- կկարողանա գրել միաձայն և երկձայն թելադրություն հարմոնիկ, մեղեդային, կրկնակի հարմոնիկ մաժոր և մինոր լադերում/ 8-10 տակտ/, բոլոր անցած ռիթմերի կիրառմամբ՝ 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 չափերում, ինչպես նաև ինտերվալային և ակորդային հաջորդականություններ:

- կկարողանա կատարել քառաձայն հարմոնիկ ձևով շարադրված ակորդային հաջորդականությունների ունկնդրում և վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Միաձայն գրավոր թելադրություններ:

Թեմա 2. Երկձայն գրավոր թելադրություններ:

Թեմա 3. Ինտերվալային և ակորդային հաջորդականությունների, տոնայնական շեղումների և մոդուլիացիայի երգեցողություն և վերլուծություն:

Թեմա 4. Ինտոնացիոն և ռիթմական վարժություններ:

Թեմա 5. Հարմոնիկ վերլուծություն:

Թեմա 6. Միաձայն, երկձայն, եռաձայն երգեցողություն թերթից:

**Ա/բ- 0394 Հարմոնիայի և պոլիֆոնիայի ներածություն -2 կրեդիտ
Ռասախոսություն – 10 ժամ, գործնական – 16ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 2-րդ կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

Սկզբունքայնորեն դիտարկել հարմոնիկ մտածելակերպի առաձնահատկությունները, լադա-հարմոնիկ համակարգի ֆունկցիոնալ տրամաբանությունը, ակորդների փոխադարձ կապը, փոխապայմանավորվածությունը և փոխլրացումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- Կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- Կտիրապետի ակորդները կառուցելու և լուծելու տեխնոլոգիային՝ կատարելով գրավոր ու բանավոր (տնային, լսարանային և ստուգողական) առաջադրանքները,
- Կկարողանա դաշնամուրի վրա նվագել առանձին ակորդներ և հարմոնիկ հաջորդականություններ,
- Կտիրապետի նյութի հարմոնիկ վերլուծության նախնական տեխնոլոգիային:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ներածություն:

Թեմա 2. Դասական երաժշտության ֆունկցիոնալ հարմոնիկ ձգողականության

համակարգը:

Ձեռնարկ 3. Երաժշտության ելևէջային բնույթը և արտահայտչամիջոցների համակարգը:

Ձեռնարկ 4. Երաժշտական ռիթմի էությունը:

Ձեռնարկ 5. Հարմոնիկ շարադրանքի տարատեսակները:

Ձեռնարկ 6. Մաժոր լադերի համակենտրոնացված ակորդային համակարգը:

Ձեռնարկ 7. Մինոր լադերի համակենտրոնացված լադա-ֆունկցիոնալ համակարգը:

Ձեռնարկ 8. Միջնադարյան լադերի ակորդային ֆունկցիոնալ կազմությունը:

**Ա/բ- 0401 Հարմոնիա I– 2 կրեդիտ
գործնական – 33 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 3-րդ կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

Ձևավորել հարմոնիկ մտածելակերպի ոճաբանական կողմերի ընկալում,
ըմբռնում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառեն գործնականում,
- կտիրապետի ակորդները կառուցելու և լուծելու տեխնոլոգիային,
- կկարողանա դաշնամուրի վրա նվագել առանձին ակորդներ և հարմոնիկ հաջորդականություններ,
- կտիրապետի վերլուծության նախնական տեխնոլոգիային,
- կկարողանա ներդաշնակել /գրավոր/ հարմոնիկ խնդիրները:

Բովանդակությունը.

Ձեռնարկ 1. Եռահնչյունների միացման ձևերը, լադահարմոնիկ ֆունկցիաներ:

Ձեռնարկ 2. Մեղեդու ներդաշնակումը լադի գլխավոր աստիճանների եռահնչյուններով:

Ձեռնարկ 3. Բասի ներդաշնակումը լադի գլխավոր աստիճանների եռահնչյուններով:

Ձեռնարկ 4. Տերցիային տոների թռիչքներ:

Ձեռնարկ 5. Կադանսների տարատեսակները, կադանսային կվարտսեքստակորդ:

Ձեռնարկ 6. Գլխավոր աստիճանների սեքստակորդների միացումները:

Ձեռնարկ 7. Անցողիկ կվարտսեքստակորդները և օժանդակ կվարտսեքստակորդները:

**Ա/բ- 0401 Հարմոնիա II– 2 կրեդիտ
գործնական – 33ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել բազմաձայն ակորդային շարադրման լադատոնայնական, ֆունկցիոնալ համակարգի օրինաչափություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառեն գործնականում,
- կտիրապետի ակորդները կառուցելու և լուծելու տեխնոլոգիային,
- կկարողանա դաշնամուրի վրա նվագել առանձին ակորդներ և հարմոնիկ հաջորդականություններ,
- կտիրապետի հարմոնիկ վերլուծության տեխնոլոգիային
- կկարողանա ներդաշնակել /գրավոր/ հարմոնիկ խնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. 7-րդ աստիճանի սեքստակորդ:

Թեմա 2. 6-րդ աստիճանի եռահնչյուն և շրջվածքներ:

Թեմա 3. 3-րդ և 7-րդ աստիճանների եռահնչյունների կիրառումը բնական մինորում:

Թեմա 4. Երկրորդ աստիճանի եռահնչյուն և սեքստակորդի կիրառումը:

Թեմա 5. Դոմինանտսեպտակորդ, նրա շրջվածքներն ու կիրառումը:

Թեմա 6. Երկրորդ աստիճանի սեպտակորդ, կիրառումը:

Թեմա 7. Սեքստայով դոմինանտաներ:

Թեմա 8. VII աստիճանի ձգտող սեպտակորդ, շրջվածքներ, դրանց կիրառումը:

Թեմա 9. Դոմինանտնոնակորդ, սուբդոմինանտնոնակորդ:

**Ա/բ- 0401 Հարմոնիա III– 4 կրեդիտ
գործնական – 66 ժամ, (շաբաթական 4
ժամ) 5-րդ կիսամյակ, քննություն**

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել բազմաձայն ակորդային շաբադրման լադատոնայնական, ֆունկցիոնալ համակարգի օրինաչափություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառեն գործնականում,
- կտիրապետի ակորդները կառուցելու և լուծելու տեխնոլոգիային,
- կկարողանա դաշնամուրի վրա նվագել առանձին ակորդներ և հարմոնիկ հաջորդականություններ,
- կտիրապետի հարմոնիկ վերլուծության տեխնոլոգիային:
- կարողանան ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ լուծելով /գրավոր/ հարմոնիկ խնդիրներ,
- կտիրապետի հարմոնիկ վերլուծության մեթոդներին,
- կկարողանա դաշնամուրի վրա նվագել հարմոնիկ հաջորդականություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Դիատոնիկ սեկվենցիաներ:

Թեմա 2. Քրոմատիկ հարմոնիկ համակարգ:

Թեմա 3. Կրկնակի դոմինանտան կադենցիայուն և կառուցվածքի ներսում:

Թեմա 4. Քրոմատիկ սեկվենցիաներ:

Թեմա 5. Տոնայնական անցում դեպի I կարգի ազգակից տոնայնությունները:

Թեմա 6. Տոնայնական անցում դեպի II կարգի ազգակից տոնայնությունները:

Թեմա 7. Տոնայնական անցումներ դեպի III և IV կարգի տոնայնություններ:

Ա/բ- 0405 Պոլիֆոնիա I - 2 կրեդիտ
Գործնական -- 33ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

- Բացի տեսական գիտելիքներից ուսանողը սովորում է ստեղծագործաբար, պրակտիկ ձևով դրսևորել իր գիտելիքները՝ հորինելով պոլիֆոնիկ բազմաձայն էսքիզներ ենթաձայնային իմիտացիոն և կոնտրաստային (հակադիր) պոլիֆոնիայի այս կամ այն խնդիրներ իրագործելու նպատակով:
- Ուսանողը պետք է հմտանա մեղեդային թեմայի բազմաձայն պոլիֆոնիկ զարգացման մեջ, ձեռք բերի պրակտիկ ստեղծագործական ունակություններ, պոլիֆոնիկ նյութի հորինման և անալիտիկ վերլուծության ասպարեզում:

Կրթական արդյունքները.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- մասնագիտական գիտելիքներ ունենա պոլիֆոնիկ երաժշտության տեսության ասպարեզում
- կարողանա վերլուծել պոլիֆոնիկ շարադրանքի դրսևորումները տարբեր դարաշրջանների և ոճերի երաժշտության մեջ
- գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը

Թեմա 1 Ներածություն/պոլիֆոնիկ բազմաձայնության տարատեսակները:

Թեմա 2 Պոլիֆոնիկ երաժշտության զարգացման համառոտ ակնարկ:

Թեմա 3 Խիստ և ազատ ոճի մեղեդիների համեմատական բնութագիր

Թեմա 4 Խիստ ոճի մեղեդի:

Թեմա 5 Ինտերվալների դասակարգումը խիստ ոճում:

Թեմա 6 Պարզ կոնտրապունկտ:

Թեմա 7 Դիսոնանսների կիրառումը տակտի թույլ մասում:

Թեմա 8 Դիսոնանսների

կիրառումը տակտի ուժեղ մասում:

Թեմա 9 Բարդ կոնտրապունկտ:

Թեմա 10 Շարժական կոնտրապունկտ:

Թեմա 11 Կրկնակի կոնտրապունկտ:

Թեմա 12 Օկտավայի, դեցիմայի և դուոդեցիմայի կրկնակի կոնտրապունկտ:

Ա/բ- 0405 Պոլիֆոնիա II- 4 կրեդիտ
Գործնական - 66 ժամ, (շաբաթական 6
ժամ) 7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ծանոթացնել տարբեր ժամանակաշրջանների և ոճերի պոլիֆոնիկ մտածողության սկզբունքներին՝ ուսանողների մոտ զարգացնելով պոլիֆոնիկ մտածողություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա գրել և վերլուծել պոլիֆոնիկ ազատ ոճի մեղեդի, նմանակման օրինակներ, կանոններ.
- կվերլուծի միաթեմ եռաձայն ֆուգաներ, կկառուցի մշակման մասի տոնայնական պլանը, կվերլուծի կրկնակի ֆուգաներ.
- կվերլուծի պասակալիա , չակոնա, ինվենցիա

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ենթաձայնային պոլիֆոնիան պրոֆեսիոնալ երաժշտության մեջ:

Թեմա 2 Նմանակման պոլիֆոնիա:

Թեմա 3. Նմանակման տարատեսակները:

Թեմա 4. Կանոնների տարատեսակները:

Թեմա 5. ֆուգայի ընդհանուր բնութագիրը:

Թեմա 6. Պարզ միաթեմ եռաձայն ֆուգա:

Թեմա 7. Երկձայն քառաձայն ֆուգաներ:

Թեմա 8. Ֆուգատո: Ֆուգետոտա:

Թեմա 9. Բարդ բազմաթեմ ֆուգա:

Թեմա 10 Պասակալիա, Չակոնա:

Ա/բ- 0410 Երաժշտական ստեղծագործությունների վերլուծություն I- 3
կրեդիտ Դասախոսություն -14 ժամ, գործնական 26- ժամ, (շաբաթական 4
ժամ)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Հաղորդել երաժշտական ստեղծագործության ձևի և կառուցվածքի մասին տեսական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կզարգացնի երաժշտական ստեղծագործության գեղարվեստական արժանիքների ուսումնասիրության կարողություններ,
- կկարողանա ուսումնասիրվող ստեղծագործությունները կիրառել երեխաների հետ տարվող աշխատանքում,
- ժողովրդական, դասական և ժամանակակից երաժշտության օրինակներից կկարողանա վերլուծության համար ընտրել համապատասխան նյութ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ներածություն:

Թեմա 2. Երաժշտական լեզու, ձև:

Թեմա 3. Երաժշտական նյութի ձևակազմավորման և զարգացման սկզբունքները:

Թեմա 4. Պարբերությունը և տարատեսակները:

Թեմա 5. Պարզ ձևեր:

Ա/բ- 0410 Երաժշտական ստեղծագործությունների վերլուծություն II- 2 կրեդիտ Դասախոսություն -8 ժամ, գործնական 20- ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Հաղորդել երաժշտական ստեղծագործության ձևի և կառուցվածքի մասին տեսական գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կզարգացնի երաժշտական ստեղծագործության գեղարվեստական արժանիքների զննության կարողություններ,
- կկարողանա ուսումնասիրվող ստեղծագործությունները կիրառել երեխաների հետ տարվող աշխատանքում,
- ժողովրդական, դասական և ժամանակակից երաժշտության օրինակներից կկարողանա վերլուծության համար ընտրել համապատասխան նյութ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բարդ ձևեր:

Թեմա 2. Վարիացիա, տարատեսակները:

Թեմա 3. Ռոնդո:

Թեմա 4. Սոնատային և ռոնդո-սոնատային ձևեր:

Թեմա 5. Բազմամաս ձևեր:

Թեմա 6. Ազատ և խառը ձևեր:

Ա/բ- 0406 ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործություններ III- 3 կրեդիտ Դասախոսություն - 14 ժամ, գործնական -26 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործության մասին անհրաժեշտ գիտելիքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- ժողովրդական երաժշտությունը կդիտի որպես ժողովրդի հոգևոր մշակույթի կարևոր ոլորտ,
- կհասկանա ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործության առանձնահատկությունները, ժանրերն ու ձևերը, դրանց պատմական զարգացումը,
- կկարողանա կատարել ծրագրով նախատեսված ժողովրդական

ստեղծագործություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ներածություն: Հայ ժողովրդական երաժշտության լադային համակարգը:

Թեմա 2. Աշխատանքային երգեր:

Թեմա 3. Ողբեր կամ մահերգեր:

Թեմա 4. Ծիսական երգեր:

Թեմա 5. Վիպերգեր, դյուցազներգեր, պատմական երգեր:

Թեմա 6. Պարերգեր:

Թեմա 7. Օրորներ:

Թեմա 8. Կատակերգեր, երգիծական երգեր:

Թեմա 9. Քնարական երգեր:

Թեմա 10. Պանդխտության երգեր, անտունիներ:

**Ա/բ- 0395 Հայ երաժշտության պատմություն I- 4 կրեդիտ
Դասախոսություն – 28 ժամ, սեմինար – 10 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 1-ին կիսամյակ, քննություն**

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացումներ երաժշտապատմական ընթացքի, կոմպոզիտորների կյանքի ուղու և ստեղծագործական գործունեության մասին, և սինթեզել տեսական հիմնախնդիրները՝ կապված տարբեր ժանրերի, ոճային ուղղությունների, ստեղծագործական երկերի, երաժշտական լեզվի, հարմոնիկ, մեղեդային և կառուցվածքային առանձնահատկությունների բացահայտման հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի հայ երաժշտության պատմության ուսումնասիրման մեթոդներին,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ,
- տարբեր պատմական շրջանների կոմպոզիտորների ստեղծագործության ուսումնասիրությունը օգտակար կլինի ոչ միայն տվյալ դասընթացի համար, այլև կօժանդակի երաժշտատեսական և կատարողական ցիկլի

առարկաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայ.երաժշտ.մշ.գարգացումը մինչև 18-րդ.դ.:

Թեմա 2. Աշուղական արվեստ

Թեմա 3. Հայ երաժշտական մշակույթի զարգացումը 19-րդ դ.:

Թեմա 4. Հայ երաժշտական մշակույթի զարգացումը 20-րդ դ. սկզբին:

**Ա/բ- 0395 Հայ երաժշտության պատմություն I - 6 կրեդիտ
Դասախոսություն – 28 ժամ, սեմինար – 10 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 2-րդ կիսամյակ, քննություն**

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացումներ երաժշտապատմական ընթացքի, կոմպոզիտորների կյանքի ուղու և ստեղծագործական գործունեության մասին, և սինթեզել տեսական հիմնախնդիրները՝ կապված տարբեր ժանրերի, ոճային ուղղությունների, ստեղծագործական երկերի, երաժշտական լեզվի, հարմոնիկ, մեղեդային և կառուցվածքային առանձնահատկությունների բացահայտման հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի հայ երաժշտության պատմության ուսումնասիրման մեթոդներին,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ,
- տարբեր պատմական շրջանների կոմպոզիտորների ստեղծագործության ուսումնասիրությունը օգտակար կլինի ոչ միայն տվյալ դասընթացի համար, այլև կօժանդակի երաժշտատեսական և կատարողական ցիկլի առարկաներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայ երաժշտական մշակույթը 20-րդ դ. 20-40-ական թթ.:

Թեմա 2. Հայ երաժշտական մշակույթը 20-րդ դ.50-60-ական թթ.:

Թեմա 3. Սփյուռքահայ երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 4. Հայ երաժշտական մշակույթը արդի շրջանում:

Ա/բ- 0402 Համաշխարհային երաժշտության պատմություն I– 3
կրեդիտ Ղասախոսություն - 24 ժամ, սեմինար –10 ժամ,
(շաբաթական 2 ժամ) 3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել երաժշտական արվեստի ժանրերի, ձևերի, արտահայտչամիջոցների մասին գիտելիքներով՝ շեշտը դնելով համաշխարհային երաժշտական մշակույթի զարգացման պատմական օրինաչափությունների վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի երաժշտական վերլուծության և հետազոտության մեթոդներին,
- կկարողանա նկարագրել երաժշտության բովանդակությունը, թեմատիկան, կառուցվածքը, արտահայտչամիջոցները,
- կկարողանա որոշ երաժշտագիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Համաշխարհային երաժշտական մշակույթի զարգացումը մինչև 18-րդ.դ.:

Թեմա 2. Օպերայի ծագումն ու զարգացումը Եվրոպայում 17-18-րդ դարերում:

Թեմա 3. Նվագարանային երաժշտության զարգացումը 17-18դդ.:

Թեմա 4. Պոլիֆոնիկ դպրոց. Յո.Բախ:

Թեմա 5. Վիեննական դասական դպրոց:

Ա/բ-0402 Համաշխարհային երաժշտության պատմություն II– 4

**կրեդիտ Դասախոսություն -28 ժամ, սեմինար –10 ժամ,
(շաբաթական 3 ժամ) 4-րդ կիսամյակ, քննություն**

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել գիտելիքներով երաժշտական արվեստի ժանրերի, ձևերի, արտահայտչամիջոցների մասին՝ շեշտը դնելով համաշխարհային երաժշտական մշակույթի զարգացման պատմական օրինաչափությունների վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի երաժշտական վերլուծության և հետազոտության մեթոդներին,
- կկարողանա նկարագրել երաժշտության բովանդակությունը, թեմատիկան, կառուցվածքը, արտահայտչամիջոցները,
- կկարողանա որոշ երաժշտագիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ռոմանտիզմը երաժշտության մեջ:

Թեմա 2. Իտալիայի երաժշտական մշակույթի զարգացումը 19-րդ դարում, Ջ.Վերդի, օպերային «վերիզմ»:

Թեմա 3. Ֆրանսիական երաժշտական մշակույթի զարգացումը 19դարի 2-րդ կեսին:

Թեմա 4. Չեխիայի երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 5. Նորվեգիայի երաժշտական մշակույթը:

**Ա/բ-0402 Համաշխարհային երաժշտության պատմություն III– 2
կրեդիտ Դասախոսություն -16 ժամ, սեմինար –6 ժամ,
(շաբաթական 1 ժամ) 5-րդ կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել գիտելիքներով երաժշտական արվեստի ժանրերի, ձևերի, արտահայտչամիջոցների մասին՝ շեշտը դնելով համաշխարհային երաժշտական

մշակույթի զարգացման պատմական օրինաչափությունների վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի երաժշտական վերլուծության և հետազոտության մեթոդներին,
- կկարողանա նկարագրել երաժշտության բովանդակությունը, թեմատիկան, կառուցվածքը, արտահայտչամիջոցները,
- կկարողանա որոշ երաժշտագիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ֆրանսիական երաժշտական իմպրեսիոնիզը:

Թեմա 2. Ռուսաստանի երաժշտական մշակույթի զարգացումը մինչև 19-րդ դ.:

Թեմա 3. Ռուսաստանի երաժշտական մշակույթը 19-րդ դարի 1-ին կեսին:

Թեմա 4 Ռուսական երաժշտական մշակույթի զարգացումը 19-րդ դ. 60-70-ական թվականներին:

Թեմա 5. «Չգոր խմբակ»-ի կոմպոզիտորների գործունեությունը:

Թեմա 6. Ռուսական երաժշտական մշակույթի զարգացումը 19-րդ դ. վերջին:

Թեմա 7. Ռուսական երաժշտական մշակույթի զարգացումը 20-րդ դ. սկզբին:

Ա/բ- 0402 Համաշխարհային երաժշտության պատմություն IV– 3

կրեդիտ Դասախոսություն - 24 ժամ, սեմինար –10 ժամ,

(շաբաթական 2 ժամ) 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել գիտելիքներով երաժշտական արվեստի ժանրերի, ձևերի, արտահայտչամիջոցների մասին՝ շեշտը դնելով համաշխարհային երաժշտական մշակույթի զարգացման պատմական օրինաչափությունների վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի երաժշտական վերլուծության և հետազոտության մեթոդներին,
- կկարողանա նկարագրել երաժշտության բովանդակությունը, թեմատիկան, կառուցվածքը, արտահայտչամիջոցները,
- կկարողանա որոշ երաժշտագիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ի.Ստրավինսկի:

Թեմա 2. Ա.Սկրյաբին:

Թեմա 3. Ս.Ռախմանինով:

Թեմա 4. Ռուսական երաժշտական արվեստի զարգացումը խորհրդային շրջանում:

Թեմա 5. Ս.Պրոկոֆև:

Թեմա 6. Դմ.Շոստակովիչ:

Ա/բ-0407. Նվագակցության դասարան I- 1 կրեդիտ Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1 ժամ)

5 -րդ կիսամյակ ստուգարք

Նպատակը.

Կոնցերտմեյստրական ունակությունների ձևավորում՝ ուսանողների անսամբլային զգացողության զարգացման նպատակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կզարգացնի դաշնամուրային նվագակցության ունակությունները,

- կզարգացնի տեխնիկական ունակություններ, թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Արիաներ օպերաներից:

Թեմա 2 Հայ, ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ռոմանսներ և երգեր:

Թեմա 3 Ժողովրդական երգեր:

**Ա/բ-0407 Նվագակցության դասարան II- 1
կրեդիտ Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1
ժամ)**

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատար.

Կոնցերտմեյստրական ունակությունների ձևավորում՝ ուսանողների անսամբլային զգացողության զարգացման նպատակով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կզարգացնի դաշնամուրային նվագակցության ունակությունները,
- կզարգացնի տեխնիկական ունակություններ, թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ժամանակակից երգեր:

Թեմա 2 նվագակցություն՝ ինքնուրույն վոկալ կատարմամբ:

Թեմա 3 թերթից ընթերցում, փոխադրում և երգերի լսողությամբ վերարտադրում:

Ա/բ-0411. Մանկական նվագախմբի նվագարան I- 2
կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

7- րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել մանկական նվագարանների հնչերանգային, կատարողական և գեղագիտական առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի տարբեր գործիքներին ,
- կկարողանա ինքնուրույն նվագակցել տարբեր գործիքներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Նպատակն ու խնդիրները:

Թեմա 2. Ուսուցանելու փորձի պատմական հարցերի լուսաբանումը:

Թեմա 3. Երաժշտական լսողության զարգացումը:

Թեմա 4. Նվագախմբի կազմը:

Թեմա 5. Գործիքների վրա նվագել ուսուցանելու մեթոդիկայի խնդիրները :

Ա/բ-0411. Մանկական նվագախմբի նվագարանII- 2
կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

8- րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել մանկական նվագարանների հնչերանգային, կատարողական և գեղագիտական առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի տարբեր գործիքներին ,
- կկարողանա ինքնուրույն նվագակցել տարբեր գործիքներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ռիթմիկ հարվածային գործիքները:

Թեմա 2. Լարային-կամիթային գործիքներ:

Թեմա 3. Փողային գործիքներ:

Թեմա 4. Ծանոթություն սինթեզատորի հետ:

Թեմա 5. Ստեղնաշարային գործիքներ

**Ա/բ-0396. Երգչախմբագիտություն - 4 կրեդիտ
Դասախոսություն -26, սեմինար –14 ժամ, (շաբաթական 3
ժամ) 1-ին կիսամյակ, քննություն**

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել կայուն և բազմակողմանի երաժշտա-տեսական գիտելիքներով, ստեղծագործական-կազմակերպչական ունակություններով և խմբերգային կոլեկտիվի հետ աշխատանքի մեթոդական սկզբունքներով և բազմապիսի հնարքներով:

Ուսանողների մոտ ձևավորել երգչախմբագիտության տեսական հիմնադրույթները, երգեցիկ և խմբակային ձայների դասակարգումը, խմբավարական սխեմաների գրաֆիկական պատկերումը, մաժոր և մինոր ձայնակարգերի աստիճանների հնչյունավորման կանոնները, հիմնական երաժշտական տերմինաբանությունը

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- վերլուծել խմբերգային պարտիտուրները, նրանց արտահայտչամիջոցները, վոկալ-խմբերգային և ինտոնացիոն դժվարությունները:
- կտիրապետի խմբերգային գրականության ուսումնասիրման և կատարման մեթոդներին

խմբերգային պարտիտուրների երգչախմբագիտական վերլուծություն

- կկարողանա որոշ ստեղծագործական հարցերի վերաբերյալ կատարել

ինքնուրույն եզրահանգումներ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ժողովրդական և ակադեմիական երգչախմբեր:

Թեմա 2. Երգչախմբի ձայնային կազմը, երգչախմբի տիպերն ու տեսակները:

Թեմա 3. Հնչյունակազմություն:

Թեմա 4. Առոգանություն:

Թեմա 5 Խմբերգային լարվածք:

**Ա/բ-0412. Երգչախմբային փոխադրում- 2
կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 3
ժամ) 7-րդ կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

Ապագա երաժշտության ին սովորեցնել կատարել երգչախմբային և վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումներ՝ տարբեր երգչախմբային կազմերի համար: Այն հնարավորություն է տալիս ծանոթանալ երգչախմբային տեխնիկայի Ջարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:

Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմատանվրոպական և ժամանակակից կոմպոզիտորների ստեղծագործություններին: Տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում

Կրթական արդյունքները.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում
- տիրապետի երգչախմբային կազմերի
- կունենա տեխնիկական ունակություններ
- գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու, փոխադրելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Երկձայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի համար՝ օգտագործելով օկտավային կրկնապատկման սկզբունքը:

Թեմա 2. Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում քառաձայն խառը երգչախմբի հետ: Փոփոխական ձայների քանակով միասեռ խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն խառը կազմի համար:

Թեմա 3. Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն միասեռ երգչախմբի համար / կանանց և տղամարդկանց/ :

Թեմա 4. Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը երկձայն և եռաձայն միասեռ երգչախմբերի համար:

Թեմա 5. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը a cappella երգչախմբի համար: Փոխադրում նվագակցության ձայների տեղափոխմամբ երգչախմբի պարտիտուրի մեջ:

Թեմա 6. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը երգչախմբի համար՝ գործիքային նվագակցությամբ:

Թեմա 7. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը քառաձայն խառը կազմի համար:

Թեմա 8. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը մենակատարի և երգչախմբի համար: Փոխադրում մենակատարի և երգչախմբի հերթական հնչողության պայմաններում: Փոխադրում մենակատարի և երգչախմբի միաժամանակյա հնչողության դեպքում:

Ա/բ-0397 խմբավարություն և պարտիտուրայի ընթերցում I- 2 կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ձարգացնել խմբավարական ապարատը, աշխատել ձեռքերի դրվածքի վրա, պատրաստել ուսանողին երգչախմբի հետ աշխատանքին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի սեփական խմբավարական ապարատի, երգչային ձայնի զարգացմանը, գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և

կվերլուծի վերլուծման մեթոդներին,

- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգեր, վերլուծել նրանց վոկալ-տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ ստեղծագործությունն առանց նվագակցության:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործությունն նվագակցությունով:

Թեմա 3. Երկու ստեղծագործությունն նվագակցությունով:

Թեմա 4. Պարտ. ընթերցում:

Թեմա 5. Մեկ նվագակցություն

Ա/բ-0397 խմբավարություն և պարտիտուրայի ընթերցում II – 2 կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ջարգացնել խմբավարական ապարատը, աշխատել ձեռքերի դրվածքի վրա, պատրաստել ուսանողին աշխատանքին երգչախմբի հետ, զարգացնել երգչային ձայնը և գեղարվեստակատարողական տվյալները, խմբերգային պարտիտուրի դաշնամուրային կատարում, ձայնակցելով որևէ ձայնը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի սեփական խմբավարական ապարատի, երգչային ձայնի զարգացմանը, գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգեր, վերլուծել նրանց վոկալ-տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,

- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Մեկ ստեղծագործություն առանց նվազակցության:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն նվազակցությունով:

Թեմա 3. Երկու ստեղծագործություն նվազակցությունով:

Թեմա 4. Պարտ. ընթերցում:

Թեմա 5. Մեկ նվազակցություն

Ա/բ-0397. Խմբավարություն և պարտիտուրայի ընթերցում III– 2 կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների շնչառությունը, առոգանությունը, ձայնի հնչողության դինամիկան, ճիշտ ինտոնացիան, խմբերգային պարտիտուրի դաշնամուրային կատարումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի սեփական խմբավարական ապարատի, երգչային ձայնի զարգացմանը, գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգեր, վերլուծել նրանց վոկալ-տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ ստեղծագործություն առանց նվազակցության

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործությունն նվագակցությունով:

Թեմա 3. Երկու

ստեղծագործությունն նվագակցությունով:

Թեմա 4. Պարտ. ընթերցում:

Թեմա 5. Մեկ նվագակցություն:

Ա/բ-0397. Խմբավարություն և պարտիտուրայի ընթերցում IV– 2 կրեդիտ Գործնական –28 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին գաղափար տալ ձայնի տարբեր գրոհների, ձայնի հենակետի, երգչային արտաբերման և հստակ առոգանության մասին, ընդլայնել ուսանողների մտահորիզոնը՝ ծանոթացնելով հայ և արտասահմանյան կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի սեփական խմբավարական ապարատի, երգչային ձայնի զարգացմանը, գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգեր, վերլուծել նրանց վոկալ-տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ ստեղծագործությունն առանց նվագակցության:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործությունն նվագակցությունով:

Թեմա 3. Երկու ստեղծագործությունն նվագակցությունով:

Թեմա 4. Պարտ. ընթերցում:

Թեմա 5. Մեկ նվագակցություն:

**Ա/բ-1397 Խմբավարություն և պարտիտուրայի ընթերցում V– 2
կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, 5-րդ կիսամյակ, քննություն
Նպատակը.**

Խմբավարություն և պարտ.ընթերցում առարկայի բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ; կատարել դպրոցական երգեր սեփական նվագակցությամբ և a capella:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի սեփական խմբավարական ապարատի, երգչային ձայնի զարգացմանը, գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգեր, վերլուծել նրանց վոկալ-տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ ստեղծագործություն առանց նվագակցության:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն նվագակցությունով:

Թեմա 3. Երկու ստեղծագործություն նվագակցությունով:

Թեմա 4. Պարտ. ընթերցում:

Թեմա 5. Մեկ նվագակցություն:

**Ա/բ-1397 Խմբավարություն և պարտիտուրայի ընթերցում VI– 2
կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)**

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Նախապատրաստել վոկալ-խմբերգային ցիկլի առարկաների (երգչախմբագիտություն, խմբավարություն, երգչախմբային դասարան, սոլֆեջիո, ձայնադրում և այլն) հետագա ուսումնասիրություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի սեփական խմբավարական ապարատի, երգչային ձայնի զարգացմանը, գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգեր, վերլուծել նրանց վոկալ-տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ ստեղծագործություն առանց նվագակցության:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն նվագակցությունով:

Թեմա 3. Երկու ստեղծագործություն նվագակցությունով:

Թեմա 4. Պարտ. ընթերցում:

Թեմա 5. Մեկ նվագակցություն

Ա/բ-1397 խմբավարություն և պարտիտուրայի ընթերցում VII– 2 կրեդիտ Գործնական –28 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

**7-րդ կիսամյակ, քննություն
Նպատակը.**

Ջարգացնել խմբավարական ապարատը, աշխատել ձեռքերի դրվածքի վրա, պատրաստել ուսանողին աշխատանքին երգչախմբի հետ, զարգացնել երգչային ձայնը և գեղարվեստակատարողական տվյալները, խմբերգային պարտիտուրի դաշնամուրային կատարում, ձայնակցելով որևէ ձայնը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի սեփական խմբավարական ապարատի, երգչային ձայնի զարգացմանը, գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգեր, վերլուծել նրանց վոկալ-տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ ստեղծագործություն առանց նվագակցության:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն նվագակցությունով:

Թեմա 3. Երկու ստեղծագործություն նվագակցությունով:

Թեմա 4. Պարտ. ընթերցում:

Թեմա 5. Մեկ նվագակցություն:

Ա/բ-1397 խմբավարություն և պարտիտուրայի ընթերցում VIII– 2 կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ձարգացնել խմբավարական ապարատը, աշխատել ձեռքերի դրվածքի վրա, պատրաստել ուսանողին աշխատանքին երգչախմբի հետ, զարգացնել երգչային ձայնը և գեղարվեստակատարողական տվյալները, խմբերգային պարտիտուրի դաշնամուրային կատարում, ձայնակցելով որևէ ձայնը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել

- գործնականում,
- կտիրապետի սեփական խմբավարական ապարատի, երգչային ձայնի զարգացմանը, գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգեր, վերլուծել նրանց վոկալ-տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ ստեղծագործություն առանց նվագակցության:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն նվագակցությունով:

Թեմա 3. Երկու ստեղծագործություն նվագակցությունով:

Թեմա 4. Պարտ. ընթերցում:

Թեմա 5. Մեկ նվագակցություն:

**Ա/բ-0398 Ձայնադրում I- 1 կրեդիտ
Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1
ժամ) 1- ին կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

- Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն վոկալ արվեստի միջոցով
- Ուսանողների ձայնային և գեղարվեստակատարողական տվյալների մաքսիմալ զարգացում;

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է

- տիրապետի տարբեր ոճի և բնույթի վոկալ ստեղծագործությունների արտահայտիչ կատարմանը,
- երգեցողություն առանց գործիքի նվագակցության,
- երգեցողություն համույթում,

- վոկալ ստեղծագործությունների կատարում (դպրոցական երգեր) սեփական նվագակցությամբ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Երկու վոկալիզ:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն կոնցերտմեյստերի հետ:

Թեմա 3. Երկու երգ առանց նվագակցության:

Թեմա 4. Երկու դպրոցական երգ սեփական նվագակցությամբ:

Թեմա 5. Երկու երգ դպրոցական ծրագրից /տարբեր դասարաններից/:

Թեմա 6. Մեկ համույթ (դուետ, տրիո) առանց նվագակցության:

Ա/բ-0398 Չայնադրում II- 1 կրեդիտ Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1 ժամ) 2- րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

- Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն վոկալ արվեստի միջոցով
- Ուսանողների ձայնային և գեղարվեստակատարողական տվյալների մաքսիմալ զարգացում;

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է

- տիրապետի տարբեր ոճի և բնույթի վոկալ ստեղծագործությունների արտահայտիչ կատարմանը,
- երգեցողություն առանց գործիքի նվագակցության,
- երգեցողություն համույթում,
- վոկալ ստեղծագործությունների կատարում (դպրոցական երգեր) սեփական նվագակցությամբ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Երկու վոկալիզ:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն կոնցերտմեյստերի հետ:

Թեմա 3. Երկու երգ առանց նվագակցության:

Թեմա 4. Երկու դպրոցական երգ սեփական նվագակցությամբ:

Թեմա 5. Երկու երգ դպրոցական ծրագրից /տարբեր դասարաններից/:

Թեմա 6. Մեկ համույթ (դուետ, տրիո) առանց նվագակցության:

Ա/բ-0398 Չայնադրում III- 1 կրեդիտ
Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1
ժամ) 3- րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

- Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն վոկալ արվեստի միջոցով
- Ուսանողների ձայնային և գեղարվեստակատարողական տվյալների մաքսիմալ զարգացում;

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է

- տիրապետի տարբեր ոճի և բնույթի վոկալ ստեղծագործությունների արտահայտիչ կատարմանը,
- երգեցողություն առանց գործիքի նվագակցության,
- երգեցողություն համույթում,
- վոկալ ստեղծագործությունների կատարում (դպրոցական երգեր) սեփական նվագակցությամբ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Երկու վոկալիզ:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն կոնցերտմեյստերի հետ:

Թեմա 3. Երկու երգ առանց նվագակցության:

Թեմա 4. Երկու դպրոցական երգ սեփական նվագակցությամբ:

Թեմա 5. Երկու երգ դպրոցական ծրագրից /տարբեր դասարաններից/:

Թեմա 6. Մեկ համույթ (դուետ, տրիո) առանց նվագակցության:

Ա/բ-0398 Չայնադրում IV- 1 կրեդիտ

Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1 ժամ) 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

- Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն վոկալ արվեստի միջոցով
- Ուսանողների ձայնային և գեղարվեստակատարողական տվյալների մաքսիմալ զարգացում;

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է

- տիրապետի տարբեր ոճի և բնույթի վոկալ ստեղծագործությունների արտահայտիչ կատարմանը,
- երգեցողություն առանց գործիքի նվագակցության,
- երգեցողություն համույթում,
- վոկալ ստեղծագործությունների կատարում (դպրոցական երգեր) սեփական նվագակցությամբ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Երկու վոկալիզ:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն կոնցերտմեյստերի հետ:

Թեմա 3. Երկու երգ առանց նվագակցության:

Թեմա 4. Երկու դպրոցական երգ սեփական նվագակցությամբ:

Թեմա 5. Երկու երգ դպրոցական ծրագրից /տարբեր դասարաններից/:

Թեմա 6. Մեկ համույթ (դուետ, տրիո) առանց նվագակցության:

Ա/բ-0398 Ձայնադրում V - 1 կրեդիտ

Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1 ժամ) 5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

- Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն վոկալ արվեստի միջոցով
- Ուսանողների ձայնային և գեղարվեստակատարողական տվյալների մաքսիմալ

զարգացում;

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է

- տիրապետի տարբեր ոճի և բնույթի վոկալ ստեղծագործությունների արտահայտիչ կատարմանը,
- երգեցողությունն առանց գործիքի նվագակցության,
- երգեցողությունն համույթում,
- վոկալ ստեղծագործությունների կատարում (դպրոցական երգեր) սեփական նվագակցությամբ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Երկու վոկալիզ:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն կոնցերտմեյստերի հետ:

Թեմա 3. Երկու երգ առանց նվագակցության:

Թեմա 4. Երկու դպրոցական երգ սեփական նվագակցությամբ:

Թեմա 5. Երկու երգ դպրոցական ծրագրից /տարբեր դասարաններից/:

Թեմա 6. Մեկ համույթ (դուետ, տրիո) առանց նվագակցության:

Ա/բ-0398 Չայնադրում VI- 1 կրեդիտ
Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1
ժամ) 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

- Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն վոկալ արվեստի միջոցով
- Ուսանողների ծայնային և գեղարվեստակատարողական տվյալների մաքսիմալ զարգացում;

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է

- տիրապետի տարբեր ոճի և բնույթի վոկալ ստեղծագործությունների

արտահայտիչ կատարմանը,

- երգեցողությունն առանց գործիքի նվագակցության,
- երգեցողությունն համույթուն,
- վոկալ ստեղծագործությունների կատարում (դպրոցական երգեր) սեփական նվագակցությամբ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Երկու վոկալիզ:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն կոնցերտմեյստերի հետ:

Թեմա 3. Երկու երգ առանց նվագակցության:

Թեմա 4. Երկու դպրոցական երգ սեփական նվագակցությամբ:

Թեմա 5. Երկու երգ դպրոցական ծրագրից /տարբեր դասարաններից/:

Թեմա 6. Մեկ համույթ (դուետ, տրիո) առանց նվագակցության:

Ա/բ-0398 Չայնադրում VII - 1 կրեդիտ Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 1 ժամ) 7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

- Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն վոկալ արվեստի միջոցով
- Ուսանողների ձայնային և գեղարվեստակատարողական տվյալների մաքսիմալ զարգացում;

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը պետք է

- տիրապետի տարբեր ոճի և բնույթի վոկալ ստեղծագործությունների արտահայտիչ կատարմանը,
- երգեցողությունն առանց գործիքի նվագակցության,
- երգեցողությունն համույթուն,

- վոկալ ստեղծագործությունների կատարում (դպրոցական երգեր) սեփական նվագակցությամբ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Երկու վոկալիզ:

Թեմա 2. Երկու ստեղծագործություն կոնցերտմեյստերի հետ:

Թեմա 3. Երկու երգ առանց նվագակցության:

Թեմա 4. Երկու դպրոցական երգ

սեփական նվագակցությամբ:

Թեմա 5. Երկու երգ դպրոցական ծրագրից /տարբեր դասարաններից/:

Թեմա 6. Մեկ համույթ (դուետ, տրիո) առանց նվագակցության:

Ա/բ-0403 Ռիթմիկա և պար - 3 կրեդիտ Դասախոսություն 10 ժամ, գործնական – 33 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ) 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել ընդհանուր պատկերացում երաժշտական ստեղծագործության վերլուծության և նրա տարբեր կողմերի հարաբերակցման մասին

Դիտարկել երաժշտական ստեղծագործության բովանդակության և ձևի միասնությունը իբրև գեղարվեստական վերլուծության խնդիր

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի երաժշտական ժանրերի դասակարգմանը
- կտիրապետի երաժշտական ձև հասկացությունը նեղ և լայն իմաստներով
- կտիրապետի երաժշտական գրականության ուսումնասիրման մեթոդներին,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Ձեռնա 1. Երաժշտական լեզվի հիմնատարները , երաժշտական ձևերը:

Ձեռնա 2. Պարբերությունը և նրա տարատեսակները:

Ձեռնա 3 Երաժշտական նյութի ձևակազմավորման և զարգացման սկզբունքները, մասերի ֆունկցիան երաժշտության ձևում:

Ձեռնա 4. Պարզ ձևեր :

Ձեռնա 5. Բաղակազմ ձևեր :

Ձեռնա 6 Քառյակային և քառյակային տարբերակային ձևեր:

Ձեռնա 7 Ռոնդոյի ձև:

Ձեռնա 8 Սոնատային և ռոնդո – սոնատային ձևեր :

Ձեռնա 9 Բազմամաս ցիկլային ձևեր:

Ձեռնա 10 Ազատ և խառը ձևեր:

1.4. Հատուկ մասնագիտական կրթամաս

***Յ/բ-0300. Ընդհանուր հոգեբանություն- 5 կրեդիտ
Պասախոսություն 30-ժամ, գործնական –23ժամ, (շաբաթական 3
ժամ)***

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել գիտելիքներով հոգեկանի մեխանիզմների և օրինաչափությունների, հոգեկանի կառուցվածքի, իմացական գործընթացների, մարդու անձի և անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կկարողանա կիրառել ընդհանուր հոգեբանության հետազոտության մեթոդները,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, ճյուղերը:

Թեմա 2. Մարդու – կենդանիների հոգեկանի զարգացումը:

Թեմա 3 Գործունեություն.:

Թեմա 4 Զգայություն:

Թեմա 5 Ըմբռնում:

Թեմա 6 Ուշադրություն:

Թեմա 7 Հիշողություն:

Թեմա 8. Երևակայություն:

Թեմա 9. Մտածողություն:

Թեմա 10. Հաղորդակցում և լեզու:

Թեմա 11. Մարդկային փոխհարաբերությունների հոգեբանություն:

Թեմա 12 Անձնավորություն:

Թեմա 13. Ընդունակություններ:

Թեմա 14 Խառնվածք:

Թեմա 15 Բնավորություն:

Թեմա 16 Կամք:

Թեմա 17 Հոյզեր - զգացմունքներ:

Մ/բ- 1102 Մանկավարժություն - 5 կրեդիտ Դասախոսություն -30 ժամ, գործնական –23 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ) 3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դիդակտիկայի հիմունքներին և դաստիարակության տեսությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա հետազոտել, գտնել նոր ուղիներ, միջոցներ, որոնք կնպաստեն երեխայի իմացական ակտիվությանը, ստեղծագործական կարողությունների զարգացմանը, և կնպաստեն ձեռք բերել կյանքի համար անհրաժեշտ գիտելիքներ,
- կունենա հարուստ և հիմնավորված տեղեկատվություններ անձնավորության դաստիարակության, զարգացման, ձևավորման գործոնների վերաբերյալ,
- կխորացնի և կընդլայնի ընդհանուր տեսական, մեթոդալոգիական և

մեթոդական գիտելիքները,

- գաղափար կկազմի անձնավորության զարգացման օրինաչափությունների մասին,
- կզինվի ինքնուրույն մտածելու կարողություններով և հմտություններով՝ կոնկրետ իրավիճակներում ճիշտ կողմնորոշվելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Դիդակտիկան որպես գիտություն:

Թեմա 2. Անընդմեջ կրթության համակարգ: Կրթության բովանդակությունը, ազգային կրթության էությունը, առանձնահատկությունները:

Թեմա 3. Ուսուցման գործընթացի կազմակերպման դիդակտիկական նոր համակարգերը:

Թեմա 4. Ուսումնական առարկաներ, դրանց յուրացման յուրահատկություններն ու առանձնահատկությունները՝ մասնավոր մեթոդիկաներ:

Թեմա 5. Ուսուցումը որպես դպրոցականի անձի ձևավորման ու զարգացման յուրահատուկ գործընթաց:

Թեմա 6. Ուսուցման գործընթացի օրինաչափությունները, շարժիչ ուժերը, սկզբունքները և տեխնոլոգիան:

Թեմա 7. Ուսուցման մեթոդները և սովորողների ճանաչողական գործունեությանակտիվացումը:

Թեմա 8. Ուսումնական աշխատանքի կազմակերպման ձևերը և նրա զարգացման դինամիկան:

Թեմա 9. Սովորողների ուսումնաճանաչողական գործունեության արդյունքների վերահսկումը, գիտելիքների հաշվառում և գնահատում:

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ.

Թեմա1. Դաստիարակության տեսության առարկան, խնդիրները:

Թեմա2. Դաստիարակության գործընթացի առանձնահատկությունները, օրինաչափությունները և սկզբունքները:

Թեմա 3. Դաստիարակության նկատմամբ համալիր մոտեցումը:

Թեմա 4. Դաստիարակության ընդհանուր մեթոդները, միջոցները և ձևերը:

Թեմա 5. Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը: Կոլեկտիվ և անձնավորություն:

Թեմա 6. Դպրոցականների աշխարհայացքի ձևավորումը:

Թեմա 7. Դպրոցականի դաստիարակության համակարգը:

Թեմա 8. Արտատուսումնական աշխատանքների էությունը, կազմակերպման ու անցկացման մեթոդիկա:

Թեմա 9. Հասկացողություն արտադասարանական դաստիարակչական աշխատանքների մասին:

Թեմա 10. Ընտանեկան դաստիարակության հիմնախնդիրը, դաստիարակության արդյունավետության պայմանները:

Ա/բ-0409 Երաժշտության դասավանդման տեխնիկա և մեթոդիկա I- 2կրեդիտ Դասախոսություն 16 ժամ, գործնական –6 ժամ, (շաբաթական 1 ժամ)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել բազմակողմանի գիտելիքներով, և մեր հասարակարգին և ազգին բնորոշ գաղափարական դիրքորոշմամբ, ձևավորել գեղագիտական

ընկալման զգացողություն, արվեստի լեզուն հասկանալու և գնահատելու կարողություն, հայրենի մշակույթի գեղեցկությունն ու ինքնատիպությունը ստեղծելու հմտություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի հանրակրթական դպրոցի բարեփոխումների հիմնական ուղղություններին
- կտիրապետի նոր մանկավարժական տեխնոլոգիաներին
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ներածություն, առարկայի խնդիրներն ու նպատակները.

Թեմա 2. Մեթոդ հասկացությունը:

Թեմա 3. Երաժշտության դասի կառուցման տեխնոլոգիան:

Թեմա 4. Միջառարկայական կապերը:

Թեմա 5. Երաժշտական դաստիարակության կազմավորման պատմությունը արտասահմանում, Հայաստանում:

Թեմա 6. Երաժշտության դասավանդման տեխնոլոգիան տարրական դպրոցում:

Թեմա 7. Երաժշտության դասավանդման տեխնոլոգիան միջին դպրոցում:

Ա/բ-0409 Երաժշտության դասավանդման տեխնիկա և մեթոդիկա II- 5 կրեդիտ

Դասախոսություն 30 ժամ, գործնական –23 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ) 6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել բազմակողմանի գիտելիքներով, և մեր հասարակարգին և ազգին բնորոշ գաղափարական դիրքորոշմամբ, ձևավորել գեղագիտական ընկալման զգացողություն, արվեստի լեզուն հասկանալու և գնահատելու կարողություն, հայրենի մշակույթի գեղեցկությունն ու ինքնատիպությունը ստեղծելու հմտություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի հանրակրթական դպրոցի բարեփոխումների հիմնական ուղղություններին
- կտիրապետի նոր մանկավարժական տեխնոլոգիաներին
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Արտադասարանական երաժշտական դաստիարակություն:

Թեմա 2. Երգեցիկ ապարատի կառուցվածքը, երգեցիկ ձայները:

Թեմա 3. Երաժշտականության զարգացումը երեխաների մոտ:

Թեմա 4. Երաժշտությունը որպես արվեստի տեսակ:

Թեմա 5. Երաժշտական լսողության զարգացման տարբեր իրադրություններ:

Թեմա 6. Երաժշտության ուսուցչին ներկայացվող ժամանակակից պահանջները:

Թեմա 7. Ժամանակակից դպրոցում աշակերտների գիտելիքների ստուգումն ու գնահատումը:

Թեմա 8. Հանրակրթության պետական կրթակարգը:

Ա/բ -0399 Խմբերգային դասարան և երգչախմբի հետ աշխատանք II- 2 կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին հաղորդել երգչախմբային երգեցողության մասին գիտելիքներ՝ կարևորելով երգչախմբային երգեցողության դերը երաժշտական մշակույթի զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի խոսքի վարպետությանը, առոգանությանը, պատկերացում կազմեն երգչախմբի մասին,
- կկարողանա տիրապետել տեմպին, մետրին, ռիթմին, դինամիկական նրբերանգներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:–

Թեմա 2 .Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella ռուս արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա3 .Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա4 .Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Ա/բ -0399 խմբերգային դասարան և երգչախմբի հետ աշխատանք III- 2 կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին հաղորդել երգչախմբային երգեցողության մասին գիտելիքներ՝ կարևորելով երգչախմբային երգեցողության դերը երաժշտական մշակույթի զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի խոսքի վարպետությանը, առոգանությանը, պատկերացում կազմեն երգչախմբի մասին,
- կկարողանա տիրապետել տեմպին, մետրին, ռիթմին, դինամիկական նրբերանգներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 2 . Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 3. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից

Թեմա 4 . Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ ռուս և

արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Ա/բ -0399 խմբերգային դասարան և երգչախմբի հետ աշխատանք IV- 2 կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին հաղորդել երգչախմբային երգեցողության մասին գիտելիքներ՝ կարևորելով երգչախմբային երգեցողության դերը երաժշտական մշակույթի զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,

- կտիրապետի խոսքի վարպետությանը, առողջանությանը, պատկերացում կազմեն երգչախմբի մասին,
- կկարողանա տիրապետել տեմպին, մետրին, ռիթմին, դինամիկական նրբերանգներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:–

Թեմա 2 .Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella ռուս արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 3 .Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 4 .Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Ա/բ -0399 խմբերգային դասարան և երգչախմբի հետ աշխատանք V- 2 կրեդիտ Գործնական – 28 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողներին հաղորդել երգչախմբային երգեցողության մասին գիտելիքներ՝ կարևորելով երգչախմբային երգեցողության դերը երաժշտական մշակույթի զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի խոսքի վարպետությանը, առողջանությանը, պատկերացում կազմեն երգչախմբի մասին,
- կկարողանա տիրապետել տեմպին, մետրին, ռիթմին, դինամիկական նրբերանգներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 2. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:–

Թեմա 3. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 4. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Ա/բ -0399 խմբերգային դասարան և երգչախմբի հետ աշխատանք VI- 2 կրեդիտ Գործնական – 33ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին հաղորդել երգչախմբային երգեցողության մասին գիտելիքներ՝ կարևորելով երգչախմբային երգեցողության դերը երաժշտական մշակույթի զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի խոսքի վարպետությանը, առոգանությանը, պատկերացում կազմեն երգչախմբի մասին,
- կկարողանա տիրապետել տեմպին, մետրին, ռիթմին, դինամիկական նրբերանգներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 2. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից: ***Թեմա 3.*** Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 4. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Ա/բ- 0399 խմբերգային դասարան և երգչախմբի հետ աշխատանք VII- 2 կրեդիտ Գործնական –28 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին հաղորդել երգչախմբային երգեցողության մասին գիտելիքներ՝ կարևորելով երգչախմբային երգեցողության դերը երաժշտական մշակույթի զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի խոսքի վարպետությանը, առոգանությանը, պատկերացում կազմեն երգչախմբի մասին,
- կկարողանա տիրապետել տեմպին, մետրին, ռիթմին, դինամիկական նրբերանգներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 2 . Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 3 . Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 4. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Ա/բ -0399 խմբերգային դասարան և երգչախմբի հետ աշխատանք VIII- 2 կրեդիտ Գործնական –33 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը

Ուսանողներին հաղորդել երգչախմբային երգեցողության մասին գիտելիքներ՝ կարևորելով երգչախմբային երգեցողության դերը երաժշտական մշակույթի զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի խոսքի վարպետությանը, առոգանությանը, պատկերացում կազմեն երգչախմբի մասին,
- կկարողանա տիրապետել տեմպին, մետրին, ռիթմին, դինամիկական նրբերանգներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա 2 . Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ a capella ռուս և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա3 . Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Թեմա4 . Եռաձայն, քառաձայն խմբերգ նվագակցությամբ ռուս և

արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից:

Ա/բ- 0400 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պր. I - 16 կրեդիտ Գործնական – 33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

1. Ձարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները:

2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:
3. Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմատաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ,
4. տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին,
- կունենա տեխնիկական ունակություններ,
- թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն

Թեմա 2. Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն

Թեմա 3. Մեկ էտյուդ

Թեմա 4.: Մեկ պիես

Թեմա 5. Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն

Ա/բ- 0400 .Յիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պր

II. -16 կրեդիտ Գործնական – 33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)

2-րդ կիսամյակ քննություն

Նպատակը.

1. Ջարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները:
2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:
3. Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմատաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ,

4. տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին,
- կունենա տեխնիկական ունակություններ,
- թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն

Թեմա 2. Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն

Թեմա 3. Մեկ էտյուդ

Թեմա 4. Մեկ պիես

Թեմա 5. Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն

**Ա/բ -0400 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պր. III - 16 կրեդիտ Գործնական – 33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)
3-րդ կիսամյակ ստուգարք**

Նպատակը.

Ջարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները:

Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:

Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմատաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ, տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին,
- կունենա տեխնիկական ունակություններ,
- թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն

Թեմա 2. Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն

Թեմա 3. Մեկ էտյուդ

Թեմա 4. Մեկ պիես

Թեմա 5. Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն

Ա/բ 0400 . Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պր. IV - 16 կրեդիտ Գործնական – 28 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 4-րդ կիսամյակ քննություն

Նպատակը.

Ջարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները:

Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:

Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմատաեվրոպական և

ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ,

տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել

գործնականում, տիրապետի ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին,
կունենա տեխնիկական ունակություններ,

թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական
ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն

Թեմա 2. Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն

Թեմա 3. Մեկ էտյուդ

Թեմա 4. Մեկ պիես

Թեմա 5. Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն

**Ա/բ 0400 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պր.
V- 16 կրեդիտ Գործնական – 33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ)
5-րդ կիսամյակ ստուգարք**

Նպատակը.

Ջարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական
հմտությունները:

Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական
գիտելիքները:

Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս,
արևմատաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների
ստեղծագործությունների հետ,տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել
գործնականում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին,
- կունենա տեխնիկական ունակություններ,
- թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն

Թեմա 2. Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն

Թեմա 3. Մեկ էտյուդ

Թեմա 4. Մեկ պիես

Թեմա 5. Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն

Ա/բ 0400 . Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների պր.ՎI - 16 կրեդիտ Գործնական – 33 ժամ, (շաբաթական 2 ժամ) 6-րդ կիսամյակ քննություն

Նպատակը.

Ձարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները:

Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:

Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմատաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ,տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին,
- կունենա տեխնիկական ունակություններ,
- թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն

Թեմա 2. Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն

Թեմա 3. Մեկ էտյուդ

Թեմա 4. Մեկ պիես

Թեմա 5. Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն

**Ա/բ 0400 Հիմնական նվագարան և դպրոցական ստեղծագործությունների
պր. VII - 16 կրեդիտ Գործնական – 28 ժամ, (շաբաթական 3 ժամ)**

7-րդ կիսամյակ ստուգարք

Նպատակը.

Ձարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները:

Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:

Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմատաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ, տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, տիրապետի ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին, կունենա տեխնիկական ունակություններ,

թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն

Թեմա 2.: Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն

Թեմա 3.: Մեկ էտյուդ

Թեմա 4.: Մեկ պիես

Թեմա 5. Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն

**Ա/բ 0400 Հիմնական նվազարան և դպրոցական ստեղծագործությունների
պր.VIII - 16 կրեդիտ Դասախոսություն – 0 ժամ, գործնական – 33 ժամ 8-րդ
կիսամյակ քննություն**

Նպատակը.

1. Ձարգացնել ուսանողի երաժշտական մտահորիզոնը, կատարողական հմտությունները:
2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողի երաժշտագիտական և տեսական գիտելիքները:
3. Ծանոթացնել ժողովրդական երաժշտության, հայ, ռուս, արևմատաեվրոպական և ժամանակակից առաջադեմ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ,
4. տեսական գիտելիքները ճիշտ օգտագործել գործնականում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, տիրապետի ձեռքերի ճիշտ դրվածքի կանոններին, կունենա տեխնիկական ունակություններ,

թերթից ընթերցելու կարողություններ, գեղարվեստական ստեղծագործությունը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մեկ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն

Թեմա 2. Մեկ մեծ կտավի ստեղծագործություն

Թեմա 3. Մեկ էտյուդ

Թեմա 4. Մեկ պիես

Թեմա 5. Դպրոցական ծրագրից երկու ստեղծագործություն

**Ա/բ 0404 . Լրացուցիչ նվազարան I-2
կրեդիտ Գործնական –33 ժամ,
(շաբաթական 2 ժամ) 4-րդ կիսամյակ,**

ստուգարք

Նպատակը.

Ձարգացնել կատարողական ապարատը, աշխատել ձեռքերի դրվածքի վրա, պատրաստել ուսանողին աշխատանքին երգչախմբի հետ, զարգացնել նվագակցելու կարողությունները, տարբեր բնույթի ստեղծագործություններ կատարելու

ունակություններ, զանազան վարժությունների , գամմաների և տարաբնույթ պիեսների ուսուցման միջոցով:

Ուսանողներին գաղափար տալ նվագարանի ծայնածավալի,

արտահայտչամիջոցների, կիրառման եղանակների մասին, ընդլայնել ուսանողների մտահորիզոնը՝ ծանոթացնելով հայ և արտասահմանյան կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի նվագարանին , գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգացանկի զանազան ստեղծագործություններ, վերլուծել նրանց տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ,
- կկարողանա բնութագրել երեխաների երաժշտական և կատարողական տվյալները, սեփական կատարման միջոցով ճիշտ մեկնաբանել երաժշտական ստեղծագործությունը, պատկերացնել նվագարանի կատարողական հնարավորությունները,
- կատարել երգեր սեփական նվագակցությամբ:

Բովանդակությունը.

Յուրաքանչյուր կիսամյակ ուսանողը պետք է անցնի.

- մեկ պոլիֆոնիկ պիես
- 2-3 էտյուդ
- մեկ խոշոր կտավի ստեղծագործություն
- 2-3 տարբեր բնույթի պիեսներ

**Ա/բ 0404 . Լրացուցիչ նվագարան II-
2կրեդիտ Գործնական –33 ժամ,
(շաբաթական 2 ժամ) 5-րդ կիսամյակ,
ստուգարք**

Նպատակը.

Ջարգացնել կատարողական ապարատը, աշխատել ձեռքերի դրվածքի վրա, պատրաստել ուսանողին աշխատանքին երգչախմբի հետ, զարգացնել նվագակցելու կարողությունները, տարբեր բնույթի ստեղծագործություններ կատարելու ունակություններ, զանազան վարժությունների, գամմաների և տարաբնույթ պիեսների ուսուցման միջոցով:

Ուսանողներին գաղափար տալ նվագարանի ծայնածավալի, արտահայտչամիջոցների, կիրառման եղանակների մասին, ընդլայնել ուսանողների մտահորիզոնը՝ ծանոթացնելով հայ և արտասահմանյան կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կտիրապետի նվագարանին , գեղարվեստական ստեղծագործությունների կատարման և վերլուծման մեթոդներին,
- կկարողանա ինքնուրույն յուրացնել դպրոցական երգացանկի զանազան ստեղծագործություններ, վերլուծել նրանց տեխնիկական և գեղարվեստական կողմերը,
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ,

- կկարողանա բնութագրել երեխաների երաժշտական և կատարողական տվյալները, սեփական կատարման միջոցով ճիշտ մեկնաբանել երաժշտական ստեղծագործությունը, պատկերացնել նվագարանի կատարողական հնարավորությունները,
- կատարել երգեր սեփական նվագակցությամբ:

Քովանդակությունը.

Յուրաքանչյուր կիսամյակ ուսանողը պետք է անցնի.

- մեկ պոլիֆոնիկ պիես
- 2-3 էտյուդ
- մեկ խոշոր կտավի ստեղծագործություն
- 2-3 տարբեր բնույթի պիեսներ

**Ա/բ 0408 ժամանակակից երաժշտական ուղղություններ-3կրեդիտ
Դասախոսություն – 20 ժամ Գործնական –16 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 6-րդ կիսամյակ, ստուգարք**

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել 20-րդ դ. արտասահմանյան երաժշտության պատմության ժամանակակից երաժշտական արվեստի զարգացման ուղիներին անցյալ դարի սկզբից մինչև մեր օրերը: Ուսումնասիրել երաժշտական մշակույթի զարգացման ընդհանուր համայնապատկերը, նորագույն գեղարվեստական ուղղությունները, հիմնական պատմական փուլերը, ազգային ավանդույթների հարաբերակցությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի գրականության ուսումնասիրման մեթոդներին
- կծանոթանա կոմպոզիտորական դարոցների ձևավորման գործընթացներին և Արևելք - Արևմուտք երաժշտական ավանդույթների սինթեզին:;
- կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն

եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Դարի նորագույն ուղղություններն ու հոսանքները:

Թեմա 2. Գերմանիայի Ավստրիայի երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 3. Նոր-վիեննական կոմպոզիտորական դպրոց:

Թեմա 4. Ֆրանսիայի և Բելգիայի մշակույթը:

Թեմա 5. Իտալիայի և Իսպանիայի երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 6. Անգլիայի երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 7. Արևելյան Եվրոպայի երկրների երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 8. Ասիական և Աֆրիկական երկրների երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 9. Ամերիկայի երկրների, Կանադայի երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 10. Ռուսաստանի դաշնության երաժշտական մշակույթը:

Թեմա 11. Երաժշտարվեստի զարգացումը արդի շրջանում:

Յ/բ-0333 Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանություն- 2 կրեդիտ Դասախոսություն - 16 ժամ, գործնական –6 ժամ, (շաբաթական 1 ժամ) 3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

նպատակը.

1. ուսանողներին զինել հոգեբանական գիտելիքներով՝ ապահովելով նրանց հոգեբանական պատրաստվածությունն ու պիտանելիությունը իրենց ընտրած մասնագիտության մեջ, ընդլայնել ուսանողների տեսական, կիրառական, մեթոդական գիտելիքները,
2. գիտելիքներ հաղորդել անձնավորության ձևավորման ու զարգացման, տարիքային փուլերի առանձնահատկությունների, հոգեկանի զարգացման օրինաչափությունների, անձի զարգացման շարժիչ ուժերի և գործոնների վերաբերյալ,
3. սովորեցնել անցկացնել հոգեբանամանկավարժական հետազոտություն՝ կիրառելով զանազան հոգեբանական մեթոդներ,
4. ձեռք բերած գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ աշխատանքային գործունեության մեջ

Կրթական արդյունքները.

կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, տիրապետի հոգեբանության ժամանակակից մեթոդներին, իմանա յուրաքանչյուր տարիքային փուլի հոգեբանական բնութագիրը,

կարողանա բացահայտել հասարակության մեջ տեղ գտած բացասական երևույթները և ուսումնասիրել դրանց դրսևորման պատճառները,

իմանա մանկավարժական գործունեության յուրահատկությունները, իմանա սոցիալական միջավայրի դերն ու ազդեցությունը անձի ձևավորման վրա:

Թեմա 1. Տարիք. և մանկ. հոգեբ. առարկան, խնդիրներն ու մեթոդները:

Թեմա 2. Հոգեկանի զարգացման օրինաչափություններն ու անձի ձևավորումը օնտոգենեզում: Տարիքային պարբերացումը հոգ. մեջ:

Թեմա 3. Երեխայի հոգեկանի զարգացումը մինչ դպրոց հաճախելը:

Թեմա 4. Հոգեկանի զարգացումը և անձի ձևավորումը կրտսեր դպրոցական տարիքում:

Թեմա 5. Հոգեկանի զարգացումը դեռահասության տարիքում

Թեմա 6. Հոգեկանի զարգացումը վաղ պատանեկության տարիքում:

Թեմա 7. Ուսուցման էությունը և հոգեբանական հիմունքները:

Թեմա 8. Դաստիարակությունը որպես անձի ձևավորման նպատակասլաց գործընթաց:

Թեմա 9. Մանկավարժական գործունեության և մանկավարժի անձի հոգեբանությունը:

**Մ/բ-0246. Մանկավարժության պատմություն –2 կրեդիտ
Դասախոսություն – 16 ժամ, սեմինար – 6 ժամ, (շաբաթական 2
ժամ) 4-րդ կիսամյակ,ստուգարք**

Նպատակը.

Ուսանողներին ծանոթացնել հայ, ռուսական և եվրոպական մանկավարժների այն գաղափարներին, որոնք պատմական տարբեր ժամանակաշրջաններում էական ազդեցություն են թողել աճող սերնդի ուսուցման և դաստիարակության տեսության պրակտիկայի զարգացման վրա և այժմ էլ արդիական են:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա բնութագրել նշանավոր մանկավարժ-փիլիսոփաների, մանկավարժ-գրողների մանկավարժական հայացքները և գործունեությունը,
- կկարողանա տարբերակել հայ, արտասահմանյան և ռուսական կրթադաստիարակչական համակարգի առանձնահատկությունները,
- հնարավորություն կունենա ըդլայնելու իր մտահորիզոնը,
- կծնավորի հետաքրքրություն նշանավոր մանկավարժական տեսությունների և գաղափարների նկատմամբ,
- քննադատական և համեմատական վերլուծության կենթարկի տարբեր ժամանակաշրջանների մանկավարժական գաղափարները,
- կծանոթանա մանկավարժության զարգացման էտապներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Դաստիարակության ծագումը նախնադարյան համայնական հասարակությունում: Դաստիարակման կազմակերպված ձևերի զարգացումն ու ձևավորումը հնագույն քաղաքակրթության պայմաններում:

Թեմա 2. Կրթությունը և մանկավարժական միտքը հին աշխարհում:

Թեմա 3. Կրթությունը, մանկավարժական միտքը միջին դարերում և վերածնության շրջան:

Թեմա 4. Դաստիարակությունը և մանկավարժական միտքը ֆեոդալական հասարակության դարաշրջանում:

Թեմա 5. Դաստիարակությունը և մանկավարժական միտքը 18-րդ դարում:

Թեմա 6. Դաստիարակությունը և մանկավարժական միտքը 18-րդ դարի վերջին:

Թեմա 7. Պետրոս 1-ին, Լոմոնոսով:

Թեմա 8. Դպրոցը և մանկավարժական միտքը Ռուսաստանում /19-րդ դար/, ռուս հեղափոխական դեմոկրատ-մանկավարժներ:

Թեմա 9. Դպրոցը և մանկավարժական միտքը 20-րդ դարասկիզբ:

Թեմա 10. Ուշինսկի, Տոլստոյ, Պիրոգով: Նրանց մանկավարժական հայացքները:

Թեմա 11. Մակարենկո, նրա մանկավարժական գործունեությունը:

Թեմա 12. Դպրոցը և մանկավարժական միտքը ԽՍՀՄ-ում:

Թեմա 13. Դպրոցն ու դաստիարակությունը մինչև Մետոյան հայագիր դպրոցը:

Թեմա 14. Դպրոցն ու դաստիարակությունը 5-10-րդ դարերում:

Թեմա 15. Դպրոցի և մանկավարժական մտքի զարգացումը հայկական վերածննդի ժամանակաշրջանում:

Թեմա 16. Դպրոցն ու մանկավարժական միտքը 12-15-րդ դարերում:

Թեմա 17. Դպրոցն ու մանկավարժական միտքը 16-18-րդ դարերում:

Թեմա 18. Դպրոցն ու մանկավարժական միտքը 19-րդ դ.:

Թեմա 19. Հայկական դպրոցը սփյուռքում: Ազգապահպան նշանակությունը:

Թեմա 20. Դպրոցը և ժողկրթության համակարգը 1990-ական թվականներից առ այսօր
ՀՀ-ում:

ԸՖԴ/ք 1451. Մարմնակրթություն 102 ժամ

Առաջին և երկրորդ կիսամյակներում դասավանդվում է 4 ժամով, երրորդ և չորրորդ կիսամյակներում՝ 2 ժամով: Կրեդիտային միավոր չի հատկացվում:

Այլ բաղադրիչներ

1. Կուրսային աշխատանք (3+3=6 կրեդիտ), 5-րդ, 6-րդ կիսամյակ

2. Ուսումնական պրակտիկա - 3կրեդիտ, 4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Ուսումնական ազգագրական պրակտիկա

1. Պրակտիկայի նպատակը

Երաժշտական բաժնի ուսանողների ազգագրական պրակտիկան նպատակ ունի ապագա երաժիշտ-մանկավարժին ծանոթացնել հայ երաժշտության բանահյուսության հետ, կատարել ազգագրական երգերի ձայնագրում և նոտագրում:

2. Պրակտիկայի խնդիրները

Պրակտիկայի գլխավոր խնդիրն այն է, որ ուսանող պրակտիկանտը կարողանա բուհում ստացած մասնագիտական տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում ,ձեռք բերի փորձ , կարողանա ձայնագրել, նոտագրել, և վերլուծել կենցաղում պահպանված ազգագրական , գուսանա-աշուղական երգերը:

3. Պրակտիկայի բովանդակությունը /չափորոշիչը/

Ժողովրդական անհատ կատարողների կատարումների ձայնագրում տարբեր մարզերում: Ձայնագրված նյութի նոտագրում,վերլուծություն:Տարբեր մարզերում հավաքած երաժշտական նյութի համեմատական վերլուծություն:

Բովանդակությունը Առաջին շաբաթվա ընթացքում պրակտիկան ղեկավարող

մեթոդիստ-դասախոսը ծանոթացնում է հայ երաժշտության բանահյուսության ,գիտական ազգագրության պատմության հետ:Արտագնա գիտարշավի կազմակերպում,ազգագրական նյութի տեսակավորում,դասակարգում,նյութի զննություն և նոտագրում:

3. Մանկավարժական պրակտիկա(6+6=12 կրեդիտ), 7-րդ, 8-րդ կիսամյակ, քննություն

Պրակտիկայի նպատակը

Երաժշտական դաստիարակությունը նպատակուղղված, կարգավորված ու ղեկավարվող գործընթաց է, որի նպատակը համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացած մարդու դաստիարակությունն է, երաժշտության գիտակից ու ակտիվ ունկնդրի ձևավորումը: «Երգ-երաժշտություն » առարկայի դասավանդումը դպրոցում զգալիորեն տարբերվում է մյուս պարապմունքներից: Այն արվեստի դաս է, որն աշակերտին կապում է երաժշտության հետ, նա ունկնդրում է, երգում է, նվագում և ստեղծագործում, և այդ բոլորից ստանում գեղագիտական հաճույք:

ՊՐԱԿՏԻԿԱՅԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

1. «Երգ-երաժշտություն» բաժնի ուսանողների մանկավարժական պրակտիկան նպատակ ունի ապագա երաժիշտ-մանկավարժին ծանոթացնել հանրակրթական դպրոցի կրթական և դաստիարակչական ողջ համակարգին ու կառուցվածքին,առարկայի ուսուցման և աշակերտների գեղագիտական դաստիարակության բազմաբնույթ ձևերին ու մեթոդներին:

2. Կարգավորում է ապագա սերնդի գեղագիտակա նդաստիարակման հոգևոր արժեքների ձևավորման, երաժշտական ունակություններ ու կարողությունների զարգացման, ազգային երաժշտության արժեքները ընկալելու գործընթացը:

3.Ուսանողներին հնարավորություն տալուն ցածր մասնագիտական գիտելիքները կիրառել պրակտիկա շխատանքում, ձեռքբերել մանկավարժական որոշակի փորձ:

4. Պարզաբանել յուրաքանչյուր ուսանողի ստացած մասնագիտական գիտելիքների մակարդակն ու օգտագործման հնարավորություններն այս ոլորտում:

Պրակտիկայի բովանդակությունը

Ուսանողների այցելություն հանրակրթական դպրոց / մեթոդիստ-դասախոսի ուղեկցությամբ /: Ծանոթացում դպրոցի ուսումնա-դաստիարակչական ամբողջ գործընթացին, դպրոցի կառավարման համակարգին և տեխնոլոգիաներին, ուսումնական և ղեկավարման առանձին օղակներին, դասղեկական,

արտադասարանական, դպրոցական ու արտադպրոցական աշխատանքային պլաններին ու ծրագրերին: Այնուհետև ծանոթացում մանկավարժական պրակտիկան անցկացնելու համար նախատեսված դասարանների և աշակերտների հետ, ուսումնասիրել նրանց հոգեբանական առանձնահատկությունները, երաժշտական ունակություններն ու նախասիրությունները: Կազմել աշխատանքային պլան՝ պրակտիկայի ամբողջ ընթացքի համար, ընդգրկելով մասնակից բոլոր ուսանողներին, յուրաքանչյուրի համար նախատեսելով պարապմունքների գրաֆիկ՝ ըստ օրերի, ժամերի և դասարանների / I-VII դասարաններ / պլանը կազմվում է մեթոդիստ –դասախոսի և պարապող ուսուցչի կողմից:

3.Ավարտական որակավորման քննություն (6 կրեդիտ), 8-րդ կիսամյակ